КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

Масса а мехкашкара пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО
(«Свет»)

ШОАТТА,
28
ОКТЯБРЬ,
1967 шу.
№ 128 (4453).
Мах 2 кеп.

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советен Министрий Советен орган.
Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

БОЛХЛОЙ, ИНЖЕНЕРАШ, ТЕХНИКАШ, ЮРТА БОАХАМА КЪАХЬЕГАМХОЙ! ДАИМ ЛАКХЪЕ КЪАХЬЕГАМА ОВСАРЛЕ—КЕРДА ОБЩЕСТВЕННИ СТРОЙ—КОММУНИЗМ КОТЪЯЛАРА ЭГГАРА ЛОАРХIАМЕГIАДАР, ЭГГАРА КЕРТТЕРДАР!

(Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революце 50 шу дизарга долча КПСС ЦК тIахьехамашлара).

ХОАДАМ БЕШ ДОЛА БЕТТАШ

Укх шера тIеххьарча квартала хьалхара бутт чакхбоалаш латт. Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дизарца дувзаденна Iалаьмате чIоагIа хьинар айденна къахьегаш ба хIанз советски нах. КПСС ЦК сентябрьски Пленума а цул тIехьагIа хиннача СССР Лакхехьарча Совета IV сессе а решене дегаш гIоздаьха бола къахьегамхой парте хьалхленца шоай низ ца кхобеш къахьегаш ба вай социалистически промышленность, транспорт, юрта боахам дIахо дегIаболабара.

Юбилей сийна яьржача социалистически яхье доккхий къахьегама толачаш даьхад Нохч-ГIалгIайчен промышленни предприятей болхлоша. Цар ханал ялх ди хьалха — 25 октябре кхоачашъяьй валови продукци а дукхагIа йола керттера изделеш а арахецара итт бетта плани Советски Iаьдала 50 шу дизара сийна тIаийца социалистически декхараш. Планал совгIа итташ эзараш тоннаш мехкдаьтта, миллионаш кубометраш газ, дукха нефтехимически продукци, электроэнерги, кхыйола продукци кхаьчай Даьхенга укх итт бетта. Даьдахача шера цу ханачул 13 процент дукхагIа арахийцай укх шера итт бетта промышленни продукци, дикка лакхъеннай продукце дикал. Планировании экономически стимулировании кердача системах болх беча предприятешка производства рентабельность лакхъеннай, пачхьалкхенга планах лаьрхIача пайдал совгIа дикка ахча кхаьчад.

Яхье яьнача предприятешта юкъе хьалхалатт укх деношка даим лелаш Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дизара сийна йола КПСС ЦК, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС памятни байракхаш еннача КПСС XXIII съезда цIерагIча Грозненски крекинг-завода, «Старогрознефть» НПУ, иштта «Малгобекнефть» НПУ, Грозненски химически комбината, Карабулакски газобензинови завода, Наьсарен «Электроинструмент» яхача завода, дукхача кхыча предприятей коллективаш.

Вай республика промышленноста къахьегамхоша юбилейни яхье даьхача цу доккхийча къахьегама толамаша массане а дегаш чIоагIа гIоз a доах, пятилетка шоллагIча шера план толамца кхоачашъергхиларах теша а ву. Цхьабакъда из ше-шегIа хургдац. Юбилейни шу дакхха доаггIача тайпара чакхдаккхара производства ерригача участкашка болх кхы а дикагIа вIаштIехьбаккха, беррига низ тIабахийта къахьега, резерваех бокъонца пайда аца безаргба. Къаьстта теркам тIабахийта безаргба боахама органий, предприятей кулгалхой, партийни профсоюзни оганизацей тIехьаюсача предприятей болх тоабара.

ТIехьаюсача предприятешта юкъе я укх шера ийс бетта план кхоачаш ца яь мебельно-хьуна хIамаш ю «Терек» яха фирма, транспортни машинаш ю завод, «Грозэнерго» яха Районни энергетически управлени, Малгобекера кирпишк ю завод, кхыйола предприятеш. Кхыраша санна юбилейни декхараш тIаийцадар цу предприятеша а, амма цар шоай дош кхоачашдац. кхоачаш ца яр кхерам болаш я пятилетка шоллагIча шера план а. ТIехьаюсача предприятей кулгалхоша, специалисташа, партийни профсоюзни организацеша кхетаде деза шоаш план а тIаийца декхараш а кхоачаш ца дара бахьан керттерча даькъе болх лерттIа вIаштIехьа ца баккхар, план кхоачашъяра лерттIа коллективаш оарцагIа ца яхар хилар а, дIахо йодача хана гIулакх иштта латта йиш ца хилар а. Цхьаккха а коллектив хила йиш яц 1967 шера план кхоачаш ца еш.

Ноябри декабри бетташ укх шера план кхоачашъяра хоадам беш йола ха я. Боахамий кулгалхой, инженераш, техникаш, промышленноста беррига болхлой декхарийла ба 1967 шера план ханал хьалха кхоачашъяра чIоагIа оарцагIбовла. Хьалхалаттача предприятей коллективаша новкъостал де деза тIехьаюсараша. Цар шоай опыт дIайовзийтача, болх вIаштIехьбаккхара де дезарех кхетабича доккха новкъостал хургда тIехьаюсача предприятешта. ЧIоагIа лоархIаме да из гIулакх бурув деттача организацешка, кхыча цхьан тайпарча предприятешка. Дуккхача хьалхалаттача предприятеша Iилман ларда тIа къахьегам вIаштIехьбаккхара чакхъяха еза мероприятеш оттаяьй. Цар чIоагIа пайда лургба тIехьаюсача предприятешта из гIулакх тоадича.

Вай ерригача предприятешка я пайда ца эцаш йола резерваш. Цудухьа чIоагIа лоархIаме да хIара предприяте резерваш гуча а яьха парех бокъонца пайда эцаргбола гIулакх вIаштIехьдаккхар.

Укх шера дукха балхаш даьд вай республика промышленни предприятешка материальни рузкъай кхомбара гIулакх миштa латт хьожаш. Цхьайолча предприятешка ерригача коллективаша дакъа даьцад из болх беча, хIаьта цар дукха рузкъа кхо а даьд. Из гIулакх дIахо дахьа деза. Промышленносте чакхйоаккхача экономически реформа торо хулийт рузкъан кхомбара лоаттабеча къовсама ерригa бригадаш, участкаш, коллективаш юкъеоза. Шерра йоаржае еза рузкъан кхомбара хетаяь социалистически яхь. Цо торо хулийтаргья кхы а дукхагIа рузкъа кходе, производства экономически эффективность лакхъе.

Дерригача халкъа цIей тIакхача массехк ди мара дисадац. Вайх хIаране. ше миччахьа болх беш вале а, ударни къахьеге. вай керда толамаш доахаргда коммунизм хьалъеча. Лакхъе къахьегама овсарле! Дикача къахьегама толамашца накъагIоргда вай Советски Iаьдала 50 шу дузача юбилейна.

ЕРРИГРОССИЙСКИ ЯХЬЕ КОТБАЬННАРАШ

Хьайбай продукташ дукхагIа яхари кийчъяри духьа я доахане коа тIарча оалхазарийн продуктивность лакхъяр духьа а автономни республикаша, краяша, областаша, автономни областаша 1967 шера ийс бетта лелаячьа Ерригроссийски социалистически яхьа итогаш яьй РСФСР Министрий Советои Профсиональни Союзий Ерригсоюзни Центральни Советои.

Къилбаседа-Малхбузен зоне гIолла социалистически яхье котъяннаргаш лаьрхIай Вологодски, Ленинградски областаш. Централъни зоне гIолла — Владимирски, Московски областаш. Волго-Вятски зоне гIолла — Марийски АССР, Центрально-Черноземни зоне гIолла — Тамбовски область. Поволжски зоне гIолла — Башкирски, Татарски АССР-аш. Къилбаседа - Кавказски зоне гIолла — Черсий-Балкхарой АССР. Уральски зоне гIолла — Челябински область. Малхбузен-СибарегIен зоне гIолла — Томски область. Малхбоален-СибарегIен зоне гIолл — Хакасски автономни область. Дальневосточни зоне гIолла — Хабаровски край. Къилбаседен зоне гIолла — Архангельски область.

РСФСР Министрий Советеи ВЦСПС-ен карара кара тела ЦIе байракхаш Башкирски АССР-ага, Хабаровски краяга, Владимирски, Ленинградски областашка йита а царна ахчан премеш яла лаьрхIад РСФСР Министрий Советеи ВЦСПС-ен карара кара тела ЦIе байракхаши ахчан премеши лургья Черсий-Балкхарой, Марийски, Татарски АССР-ашта, Архангельски, Вологодски, Московски, Тамбовски, Томски областаштеи Хакасски автономни областан.

Хьайбай продукташ дукхагIа яхарахи кийчъярахи, доахане коа тIарча оалхазарийн продуктивность лакхъярах ахчан премеш яла лаьрхIад социалистически яхье шоллагIа моттигаш яьхача республикашта, краяшта, областашта: Централъни зоне гIолла — Ивановски, Костромской, Ярославски областашта, Волго-Вятски зоне гIолла — Горьковски Кировски областашта, Центрально-Черноземни зоне гIолла — Липецки областа, Поволжски зоне гIолла — Пензенски, Саратовски, Ульяновски областашта, Къилбаседа-Кавказски зоне гIолла — Къилбаседа - ХIирийн Нохч - ГIалгIайн АССР-ашта, Уральски зоне гIолла — Удмуртски АССР-ан Кургански областан, Малхбузен-СибарегIен зоне гIолла — Тюменски областа, Малхбоален-СибарегIен зоне гIолла — Бурятски АССР-а, Иркутски, Читински областашта, Дальневосточни зоне гIолла — Приморски краяна, Къилбаседен зоне гIолла — Карельски АССР-ан Камчатски областан.

РСФСР Министрий Советен ВЦСПС-ен белгалдоаккх Калмыцки АССР, Коми АССР, Мордовски АССР, Тувински АССР, Якутски АССР, Алтайски, Краснодарски, Красноярски краяй Астрахански, Волгоградски, Воронежски, Кемеровски, Мурмански, Новосибирски, Омски, Оренбургски, Пермьски, Ростовски, Сахалински, Свердловски областий, Еврейски автономни областа колхозаши совхозашеи дика болх баь хилар.

(ТАСС).

Октябра накъадолхаш

200 ЭЗАР ТОНН МЕХКДАЬТТА ПЛАНАЛ СОВГIА!

ЦУ ТАЙПАРА ДЕКХАР ТIАИЙЦАД СТАРОПРОМЫСЛОВСКИ РАЙОНА МЕХКДАЬТТАХОША

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТАГА,
СССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМАГА,
СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТАГА,
ВЦСПС-ага.

Оаха, Ленина орден лелаеча «Грознефта» объединене «Старогрознефта» мехкдаьтта промыслови управлене болхлоша, инженерно-технически болхлоша, гIулакхерча наха, чIоагIа дегаш гIоздаьнна тIаийцар Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дизара сийна лелаяьча социалистически яхьа итогех тха коллективана КПСС ЦК, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС памятни байракх еннай аьнна баь хоам.

Тхона карагIдаьннача къахьегама гIулакхий лакха мах барах дег тIара баркал оал оаха партенеи правительстваней.

Кховзткъе итт шу гаргга ха я Старопромысловски район йола. Цо юхь йолаяьй Нохч-ГIалгIайчен мехкдаьтта промышленность дегIайоалаяра, йIаьхий революционнии къахьегамеи традицеш йолаш я из.

Уж сийлахьа традицеш лелаеши дIахо дегIакхувлаши мехкдаьтта управлене коллективо шерагара шерага хьоккхамаш доах шоай гIулакхаш тIа.

Алхха кердача пятилеткаx дIадахача цхьан шераи ийс беттаи районе доаккха мехкдаьттеи гази 2,7-зза дукхагIа хиннад, планал совгIа кхы тIа а даьккхад 100 эзар тонн совгIа мехкдаьттеи 86 миллион кубометр гази.

Болхлошеи специалисташеи шоай хьинар ца кходеш къахьегарах хьахиннай уж дика итогаш, уж вIаштIехьъяьннай партийни, профсоюзни, комсомольски организацешеи боахама кулгалхошеи организаторски кхетамеи болх чIоагIбар бахьан долаш.

Юбилейни яхь лелаеча юкъа шерденнад производстве хьалхалаттарий, новаторий, коммунистически къахьегама ударникий мугIараш. Сийлахь-боккхача Октябра ах бIаь шера юбилейна башха-дика къахьегама совгIаташ кийчдаьд бурув деттача мастерий Михаил Михайлович Попова, Иван Макарович Шуликина, Тимофей Георгиевич Грина бригадаша, Александр Данилович Горепекина, Федор Иванович Щербакова кулгалдеча мехкдаьтта доахача участкаша, лаьтта кIалхарча скважинай оборудованена ремонт еча оператора Гишлатаев Супьяна, мехкдаьтта доахача оператора Кузьма Довыдович Коврижкина, дуккхача кхычар.

Старопромысловски мехкдаьттахой — Нохч-ГIалгIайчен мехкдаьтта доахача промышленноста мехкдаьттахой йоккхача отряда дакъа. Цудухьа «Старогрознефта» мехкдаьтта управленена памятни юбилейни байракх ялар — Ленина орден лелаеча «Грознефта» объединене ерригача коллектива къахьегама лакха мах бар да. Геологашеи бурувдеттарашеи хьийга къа бахьан долаш хьайийллай укх тIеххьарча 10 шера ялхазза дукхагIа мехкдаьтта даха йиш хилийта йола мехкдаьтта доалла керда йIаьхий моттигаш.

Планал совгIа мехкдаьтта даккхара декхараш хIанзле а кхозза тIеххоачашдаьд республика мехкдаьттахоша юбилейни шера.

Советски Iаьдала 50 шу дуза ди тIакхоачаш совгIаташ деннараштa юкъе хилар мехкдаьтта управлене хIара къахьегамхочунна йоккха сийле.

Оаха чIоагIа хьаллаьцар пхе шера план ханал хьалха кхоачашъяр духьа социалистически яхь йоаржаяра мехка хьалхалаттача коллективаша дIадоладаь патриотически гIулакх.

Тхоай торонаши кхоачамаши лархIа а лаьрхIа, оаха соцам баьб мехкдаьтта 5,5-зза дукхагIа даккха, укх юкъагIа халкъа боахама планал совгIа кхы тIа а 200 эзар тоннал кIезигагIа доацаш мехкдаьтта даккхеи 150 миллион кубометр попутни газ яккхеи.

Планировании экономически стимулировании кердача система совленех диззагIа пайда эцара, Iилман наькъаца вIаштIехьбаьккха къахьегам шерра юкъекхахьара ларда тIа тIеххоачашъергья оаха планови заданеш къахьегама овсарле лакхъяра 2 проценти арахецача продукцега дIабода мах лохбара 1 проценти. Планал совгIа кхо миллион сомал кIезигагIа боацаш пайда бергба оаха.

КПСС Центральни Комитета, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС-а дош лу оаха партийни организацей кулгалца, лакха совгIат далара жоп а луш, Старопромысловски района мехкдаьттахоша яхье дIахо толамаш доахаргхиларах а сийлахь-воккха баьччеи хьехархои Владимир Ильич Ленин ваьча дийнахьа денз 100 шу дизар къахьегама кердача коталонашца белгалдоаккхаргхиларах а.

МАССАВА РАЬЗА А ВОЛАШ ТIАИЙЦАД 1967 ШЕРА 24-ча ОКТЯБРЕ ХИННАЧА «СТАРОГРОЗНЕФТА» МЕХКДАЬТТА ПРОМЫСЛОВИ УПРАВЛЕНЕ КОЛЛЕКТИВА ТОРЖЕСТВЕННИ СОБРАНЕ.

КПСС ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА, МИНИСТРИЙ СОВЕТА, ОБЛСОВПРОФА ПАМЯТНИ БАЙРАКХАШ— ХЬАЛХАЛАТТАЧА КОЛЛЕКТИВАШТА

КПСС обкомо, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо, Министрий Советo, Облсовпрофо Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 50 шу дизара яха йоаггIача тайпара накъаяхар духьа лелаеча яхье результаташ эггара дикагIа йолча предприятей, организацей, совхозий, колхозий коллективаша даьха къахьегама толамаш белгал а доахаш, КПСС обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советa Президиумеи Министрий Советеи, облсовпрофа памятни байракхаш еннай коллективашта:

«Октябрьнефта» мехкдаьтта промыслови управлене

Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода

«Красный молот» яхача машинашъеча завода

Грозненски вагонни депо

«Грозэнерго» теплоэлектроцентраль № 1

Нохч-ГIалгIай химзавода

Грозненски маьхка комбината къаьст-къаьстача наьха барзкъаш тегача фабрика

«Чечингстройтранса» автотранспортни объединене № 7 йолча специализированни треста

Грозненски монтажни управлене

Ассински сомий-баьцадаарий совхоза

Грозненски района № 1 йолча шурий совхоза

Гудермеса района «Октябра 40 шу» яхача колхоза.

Памятни байракхаш даим лелае цу предприятешка, организацешка, совхозашка, колхозашка йитай цу коллективай къахьегама денала символ а лоархIаш.

КПСС обкомо, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо, Министрий Советo, облсовпрофо дег тIара баркал оал Сийлахь-боккхача Октябра сийна тIаийца хинна шоай декхараш кхоачашдаьча предприятей, организацей, колхозий, совхозий ерригача коллективашта, болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхера нах, колхозахой, Iилман культуран деятелаш тIахьех пхе шера план дерригача технико-экономически хьокхамашта ханал хьалха кхоачашъяр духьа делаю социалистически яхь дIахо яхьара а Владимир Ильич Ленин ваьча дийнахьа денз 100 шу дизара баха боагIача тайпара къахьегама толамашца накъабахара а.

ДЕГ ТIАРА БАРКАЛ ЙОАХ

Селхан, 27-ча октябре В. И. Ленина цIерагIча культура Дворецe гулбелар КПСС XXIII-ча съезда цIи лелаеча крекинг-завода болхлой, мехкдаьтта чакхдоахараш, химикаш, кхыбараш.

Советски Iаьдала 50 шу дузача цIейна сийленца накъаяхара яьржача социалистически яхье котъяьннача Грозненски крекинг-завода коллектива КПСС ЦК, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума, СССР-а Министрий Совета, ВЦСПС даим лелаергйола памятни цIе байракх дIаялара хетаяь торжественни собрани хьайийллар крекинг-завода парткома секретара К. С. Забелина. Массане чIоагIа тIоараш а детташ, раьза хинна Сийлен президиуме хержар КПСС ЦК Политбюро.

Торжественни собране къамаьл де хьалхара дош лу КПСС Нохч-ГIалгIай обкома хьалхарча секретара С. С. Апряткина.

Лакха къахьегама толамаш а доахаш Октябра цIейна накъаярах денначa дезача совгIатаца дег тIара даькъала бувц нов. С. С. Апряткина крекинг-завода болхлой, «Грознефтехимзаводы» яхача объединене коллектив.

Цул тIехьагIа крекинг-завода коллектива памятни байракх яларах бола КПСС ЦК, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума, СССР-а Министрий Совета, ВЦСПС соцам хьакхайкабу нов. Апряткина. Собране дакъа лоацараша чIоагIа тIоараш а детташ, юбилейни социалистически яхье котъяьннача завода коллектива дIалу памятни байракх.

Завода болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхерча наьха цIерагI завода директора А. П. Костюченкос шоаш даьхача къахьегама толамий лакха мах а беш, памятни байракх ялярах баркал аьлар КПСС ЦК, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума, СССР-а Министрий Совета, ВЦСПС. Цо дийцар из совгIат даккхара къовсам лоаттабаьча коллективо даьхача толамех лаьца.

Социалистически яхье котъяьнна завода коллектив даькъала йийцар СССР-а мехкдаьтта чакхдоаккхачеи мехкдаьтта химически промышленноста главнефтепереработкан мехкдаьтта химеи начальника заместителa М. В. Зинина, КПСС Грозненски горкома секретара А. Я. Давыдова, ВЛКСМ обкома секретара О. А. Мякиева, «Грознефть» объединене керттерча инженера В. И. Стадникова, А. Шерипова цIерагIча нефтемаслозавода йоккхагIйолча оператора М. А. Малыхинас, Къахьегама ЦIеча байракха орден лелаеча Грозненски мехкдаьтта чакхдоаккхача завода директора Т. Г. Семеновас, Грозненски химически комбината цеха начальника Н. И. Прохорова, производственно - товарни контора участка начальника С. А. Хуциева, ГрозНИИ отдела начальника Л. А. Байбурске, «Гипрогрознефта» технологически отдела начальника С. В. Макарьева.

Торжественни собране дакъа лоацаш хиннараша массава раьза а волаш тIаийцар КПСС Центральни Комитетага, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиумага, СССР-а Министрий Советага, ВЦСПС-та дохьийтача письмо текст.

Цул тIехьагIа собране дакъа лаьцараштa концерт оттадир В. И. Ленина цIерагIча культура Дворецa художественни самодеятельноста коллективо.

Памятни байракх еннача коллективана хетаяь материалаш еша «Сердало» кхоалагIча оагIо тIа.

КПСС XXIII-ча съезда цIерагIча Грозненски крекинг-завода установкашта юкъе пятилетка хьалхарча шин шера план ханал хьалха, 7-ча ноябре, кхочашъе яхь дIайолайир № 1-2 йолча установка коллективо. Уж лоархIамеи бехктоккхамеи декхараш ханал хьалха кхоачашдара ерригa шоай торонаш оарцагIа яьхар коммунистически къахьегама цIи лелаеча установка технологаша. Ди тIехьа совдоахар къахьегама толамаш. ТIаийца хинна социалистически декхараш лаьрхIа хинначул бутт хьалха кхоачашдир. Памятни байракх яккхара къовсам лоаттабьча установкашта юкъе дика гIчарех я из. Цига хьинаре къахьег Идрисов Махьмада, Рожков Николая, Богородицкая Раисас, Бессарабов Леонида, кхычар.

Сурта тIа: (аьрдехьара аьттехьа) М. Х. Идрисов, Н. К. Рожков, Р. Ф. Богородицкая.

И. Плиева сурт.

РЕСПУБЛИКА ПРОМЫШЛЕННОСТА БОЛХЛОЙ ТОЛАМ

Дерригача халкъа юкъарча цIейна — Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 50 шу дизара къахьегама кердача толамашца накъаболх Нохч-ГIалгIай АССР-а промышленноста болхлой.

Еррига продукци хьаяра боараман дукхагIа йола лоархIамегIара хIамаш арахецараи итт бетта план ханал хьалха — 25 октябре кхоачашъяьй, декхарех 29 октябре мара кхоачашъе езаш ца хиннача метте.

Республика индустре къахьегамхоша, декхараш шоаш тIаэцаш, Советий Мехка ах бIаь шера юбилей тIакхоачаш планал совгIа яла лаьрхIадар: 9 миллион сома маьха продукци, 26 эзар тонн мехкдаьттаи 10 миллион кубометр газеи, 10 миллион киловатт-сахьат электроэнерги, машиностроене продукци—550 эзар сома маьха, кхачан промышленноста продукци — 1,6 миллион сома маьха, яйгача, хьу чакхйоахача, моттигерча промышленноста продукци — 700 эзар сома маьха, къахьегама овсарле планахчул 1,5 процент лакхъе, продукци яккхарга дIабода мах планахчул лохбарах 2 миллион сом ахча кходе.

Болхлошта, инженерашта, техникашта, предприяте кхыча специалисташта юкъе шерра социалистически яхь йоаржаяр бахьан долаш тIеххоачашдаьд тIаийца хинна юбилейни декхараш. БIарччача шера декхарашка лаьрхIа хинначул дукхагIа мехкдаьтта, газ, мехкдаьтта химически продукташ, электроэнерги, кхыйола продукци кхаьчай Даьхенга планал совгIа.

Соахка цу ханалца хийцачул 13 процент дукхагIа промышленни продукци арахийцай, из дуккха лакхагIа я 1967 шера планах лаьрхIа хиннача темпаел. Тоьал доккха къахьегама дакъа лаьцад мехкдаьттахоша, химикаша, машинашъераша, швейникаша, пищевикаша, промышленноста кхыча доакъой болхлоша.

Яхь лелаераштa хьалхалатт КПСС ЦК, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума, СССР-а Министрий Совета, ВЦСПС-а памятни байракхаш енна КПСС XXIII-ча съезда цIерагIа Грозненски крекинг-заводеи «Старогрознефта» мехкдаьтта управленеи, хIаьта иштта «Малгобекнефта» мехкдаьтта управлене, Грозненски химкомбината, Карабулакски газобензинови завода, нефтегазови управлене, гаражни оборудоване, «Электроинструмент» яхача Грозненски ремонтно-механически, центральни ремонтно-механически, «Грозэнерго» яхача заводий, Грозненски аьшкабетонни конструкцей завода, слюдяной фабрика, швейни производства объединеней, къаьст-къаьстача наха хIамаш тегача фабрика, Ассиновски Сунженски консервни заводий а коллективаш.

Мехка а республика а хьалхалаттача предприятей патриотически хьокхам хьал а лаьца, Нохч-ГIалгIайчен заводашка, фабрикашка, промыслашка, тIа-тIа шерагIа яржаш латт пятилетка 1970 шера 7-гIа ноябрь хьатIакхачалехьа кхоачашъяр а Владимир Ильич Ленин ваьча дийнахьа денз 100 шу дизара даха доаггIача тайпара накъадахар а духьа делаю социалистически яхь.

КХОАНА—ЛЕНИНСКИ КОМСОМОЛА 49 ШУ

ПАРТЕ ХЬЕХАМЦА КОТАЛОНИЙ НОВКЪА!

ДАЙ СИЙЛЕН ГІУЛАКХАШЦА

ХІанззалца ца хиннача тайпара дикача къахьегама гІулакхашца накъабоагІа шоай цІейна тха района кагий нахи мехкарийи. Советски халкъа революционнийи, тІемеи, къахьегамеи традицей кхом беш Серго Орджоникидзе ваьхачеи лийнначеи ГІалгІайчен моттигашка гІолла дукха ха йоаццаш 7 ден поход яьй юртбоахама техникума кагирхоша. Цига лелаш шоаш гулъяьча материалах дика стенд кийчъяьй. Цу похода итогаш яра хетаяьча собране 100 комсомольца керда комсомольски билеташ дІадийкъар техникума комсомола комитета секретара.

Из санна Іалаьмате сакъердам болаш походаши экскурсеши дукхазза яьй комсомольцаша. Цу походашка дакъа лоацаш хиннав 12425 комсомолец.

Юбилейни шереи комсомол хьахиннача деннеи хетаяь сакъердаме мероприятеш чакхъяьхай районе. Иштта байнача бетта районни культура ШагІа къонача писателашца вІашагІкхетара сайре хилар комсомольций. Чулоацам болаш мероприятеш чакхйоах Наьсарен № 1 йолча юкъерча школе. Укх деношка а аргІанара кагирхой сайре хилар цар.

ЛоархІаме болх чакхбаьккхаб комсомольцаша бахача наха парте лоархІаме документаш дІадовзийтара. Укх шера июль бетта декъ КПСС ЦК Тезисаех 110 лекци, доклад, беседа яьй.

Болх беше г шоай политически кхетам лакхбу кагирхоша. Укх шера комсомольцаштеи кагирхоштеи лаьрхІа 28 политкружоки политически клубаши вІашагІкхийттай районе. Цул совгІа дукха ба районе вузашка, техникумашка, сайрийнарча школашка шоай профессиональни говзал а политически кхетам а лакхбу кагирхой. Политкружокашка дешаш 875 саг ва, хІаьта болх беше сайрийнарча школашка, техникумашка деша вагІаш 1185 саг ва.

Укх юбилейни шера ВЛКСМ райкома лектораша района кагирхошта 300 совгІа лекци йийшай, доклад, беседа яьй. Къаьстта дика лел лекционни пропаганда яра гІулакх «Октябра 40 шу» яхача совхозе, юртбоахама техникуме, № 1 йолча профтехучилище, «Электроинструмент» заводе, кхыча моттигашка.

Дикача къахьегама гІулакхашца накъабаьхкаб кагирхой шоай цІейна. Комсомольско-кагирхой бригадашта, звеношта, участкашта юкъе яьннача социалистически лхьах доккха беркат даьннад. 3459 гектар майда тІа фунеи силосан лаьрхІа хьажкІа, коартол, шекара свекла, гилуаргаш кхедеш 13 комсомольско-кагирхой звено хиннай районе. ДукхагІа йола звенош шоай социалистически дехараш сийленца кхоачашдаь йовлаш латт. Дика къахьегама толамаш даьхад «Назрановский» совхоза Лукьянов В., Арсамаков А., «Экажевский» совхоза Угурчиев А., Евлоев Х. керте латтача механизированни комсомольско-кагирхой звеноша.

Иштта дика къахьегама толамаш доах къонача хьайбаш леладераша а.

Дикача къахьегама толамашца накъабаьхкаб шоай цІейна «Электроинструмент» завода комсомольцаш а. ЦІей дезду денош хьатІакхоачаш массехк итт комсомольцаш «Коммунистически къахьегама ударник» яха цІи яккхар, хІаьта из цІи яккхар духьа хІанз а къовсам лоаттабеш кхы дукха а ба.

Кагирхошта юкъе чакхйоахача мероприятеша тхона доккха новкъостал ду кагирхошта юкъера кхетама болх лакхбе, ВЛКСМ членалла дІаэца дикагІбараш хьахержа. Укх юбилейни шера районе дикагІа вола 354 зІамига саги йоІи хержа комсомоле хьаэца вІаштІехьдаьннад. ХІаьта хІанз ленински комсомола 49 шу дузача дийнахьа хьаэцаргба кхы дукха а.

Дика кийчо яьй комсомольцаша шоай цІейна. Учрежденешка, предприятешка, школашка иштта кхыйолча моттигашка ковнаш цІендара, эшача басар хьакхара, кІира тохара, веша аьлча цІейна дерттІа кийчо яра воскресникаш чакхдаьннад. ХІаьта укх деношка доккха новкъостал лоаттаду кагирхоща шоай района совхозашта гураьха юртбоахама культураш ханнахьен йоа ца еши чуэцара.

Ю. АРАПИЕВ,
ВЛКСМ Наьсарен райкома секретарь.

Деррига цхьа шу мара дац «Грозпромстрой» треста № 1 йолча СМУ комсомольско - кагирхой бригада вІашагІъелла. Бакъда, цу юкъа доккхий толамаш даьхад цо. Бригада хІара члено ший ден нормаш 130—150 процент кхоачашъю.

Сурта тІа (аьрдехьара аьттехьа): Кондрашов Юрий, Никитин Борис, Клименко Владимир, Хасаньянов Рафаим, Прокопов Владимир.

И. Плиева сурт.

Комсомольцаша хьокхам тел

Даьхен сийлахь-йоккхача юбилейна накъабоагІаш завода комсомольцаша толамца кхоачашду юбилейни вахте отташ шоаш тІаийца хинна социалистически дехараш.

Товарни продукци арахецара 9 бетта план кхоачашъяьй 101.1 процент, къахьегама котало лакхъяьй 7 процент.

Юбилейни вахте хьалхалаттачарех ба комсомольцаш Гудушаури Герман, Комаров Борис, Казначеева Екатерина, Яшина Вера кхы дукхахбараш а. Іалаьмате лоархІаме гІулакх дІаделадаьд № 2 йолча цеха комсомольско-кагирхой участка болхлоша. Цар дехар тІаийцар шоай деррига гІулакхаш коммунизма моральни кодексаца нийслеш чакхдаха, къахьегама дисциплина лакха лоаттае, производства организаци тоае, шоай балха хана хІара ворхІлагІа дола сахьат Октябра фонда юкъедоаладе. Цу участка болхлой дош гІулакхала къасташ дац. Укхаза чІоагІа я производственни дисциплина, хІаране хьинаре дакъа лоац производственни а общественни а вахаре.

Заводе дика традици а хинна дІаэттад кагирхошта юкъе «Профессеца диллача толашагІвар» яха цІи яккхара яхь дІахьолга. Из сий дола цІи яьккхай производстве хьалхалаттача 60 къонача болхлочо. Царна юкъе ба № 5 йолча цеха котельщик Эльмурзаев Ваха, токараш Сальников Валерий, Скачкова Клавдия.

Тха завода кагирхошта юкъе 500 саг ва институташка, техникумашка, сайрийнарча школашка, тайп-тайпарча технически курсашка дешаш. Партийнни комсомольскии дешара сете шоай политически боарам лакхбеш 150 совгІа саг ва. Шоай цІи лакха лелаю завода комсомольцаша. ДикагІдар, толашагІдар хьалхлоацарех ба уж. Къона болхлой гІерт шоай вахар комсомолаца дувза, цун мугІарашка отта. Укх тІехьарча хана завода комсомольций мугІараш холуш дегІадаьхкад толашагІболча кагирхоех. Дабахача 9 бетта комсомоле хьачуийцав 46 къона болхло. Толамца кхоачашду цар шоашта тІадехка комсомольски дехараш.

Завода комсомольски организаце боккха теркам тІаухийт кагирхой болхлой класса сийдолча традицешца кхебара. Заводе каст-каста хул къахьегама ветеранашца, Октябрьски революце дакъа лоацаш хиннарашца вІашагІкхетараш.

А. КАНТАРИЯ,
«Красный молот» яхача завода комсомольски организаце секретарь.

ХАЛОНЕХ БІУ ЦА КЪОЖАБЕШ

Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дузача денна йоаггІа кийчо яра шоашта юкъе шерра социалистически яхь а йоаржаяь района комсомольцашеи кагирхошеи доккхий толамаш даьхад производства тайп-тайпарча участкашка къахьегаш. Района хІара колхозе вІашагІъехка я комсомольско-кагирхой бригадаш. Дукха я царех шоай цІи гаьнна дІахазийта звенош. Йоккха опыт йолча Хасарова Аймане, Музыкаева Халипата кулгалду звенош районе гІоръяьнна цІи хеза я. Шерра-шера шоай балха доккхий толамаш доахаш хьайоагІа уж, шоашта юкъе социалистически яхь лоаттаю. 20 гектар йолча майдан тІа цу звеноша тхьамка, кхыйола юртбоахама культураш кхею.

Дог гІоздоаккхаш да звеной мугІарашка 30 къона йоІ йолга. Шоай хьинар а низ а ца кхобеш къахьег цар шоашта тІачІоагІъяьча участкашка. ТІаийца социалистически дехараш толамца кхоачашдир къонача мехкараша. ХІара гектара тІара чуийца тхьамка 12 центнер да, хІаьта планах чуэца делар итт центнер дар.

ЛоархІаме да Ленина цІерагІча колхоза кагирхоша доаха толамаш а. Масала, ка бола культураш чуэцача дика къахьийгар Гехи-Чу яхача юртарча кагирхоша. Комсомольцаша Баснукаева, Мургалибаева, Берсанукаева, Ахигедова, Каламова хІара денна тІехкхоачашйора шоай сменни заданеш.

Дика хьокхамаш даха карагІдаьннад района толашагІболча механизатораштa. Царех ба комсомольцаш Абдулханов Асламбек, Саитова Яха, Баганова Зина кхы дукхахбараш а.

Тха района экономика лоархІаме дакъа юкъехухь хьайбаш леладераша. КІезига бац цу боахама лоархІамерча участкашка къахьегаш бола кагирхой а комсомольцаш а. Районе къахьегама доккха сий даьккха ба комсомольцаш Сулибанов Имран, Мальсагова Залпа. ТІехдика кхоачашду цар шоаш тІаийца социалистически дехараш.

Доккха новкъостал дир кагирхоша района гІишлошъераштa а. Спортивни площадкаш, юртий стадионаш хьалъеча дакъа даьцар цар. Района комсомольцаштеи кагирхоштеи юкъе дукха ба ВЛКСМ ЦК Нохч-ГІалгІай обкома Сийлен грамоташ тийнна кагий нахи мехкарийи.

Района комсомольски организаце ший керттера дехкар лерхІ кагийрхошта коммунистически кхетам балар. Комсомола райкома цахаддаш йоакхо ю комсомольски дешара сета дешай. Укх кердача дешара шера бІаьш комсомольцаши кагирхойи ба шоай юкъера политически боарам лакхбара деша багІаш.

Тахан комсомольски партийни дешара системе шоай юкъера дешара боарам лакхбеш ба 1500 совгІа кагий нахи мехкарийи.

Шоай вахар, шоай къахьегама гІулакхаш района кагирхоща хетаду дукха езача Даьхенна, тІадоагІача дезача цІейна.

М. АЛЬСУЛТАНОВ.

Грознерча педагогически училища студенташта юкъе тІехдика дешарца белгалбаьнна ба Гаургашвили Зибура, Митраев Муслим, Асеева Галина. Хьинар долча комсомольцаша даим дакъа лоац шоай дешара заведене общественни вахаре.

Сурта тІа (аьрдехьара аьттехьа): З. Гаургашвили, М. Митраев, Г. Асеева.

И. Плиева сурт.

КАГИРХОЙ СОВГІАТАШ

Берригача къахьегамхоща цхьана юбилейни шера заланеш кхоачашъеча дикка доккхий толамаш даьхад Ачхой-Мартана района кагирхоша. Комсомольско-кагирхой еррига барайтте а звенока бола ялаташ чуийца яьннай, хІара гектара тІара 24,3 центнер ялат даьккхад. Шекара свекла дика хьувкъаяьй кагирхоша шоай комсомольски гектараш тІа. Матаев Берса, Закаев Аьлчий комсомольско-кагирхой звеноша хІара гектара тІара 300—350 центнер шекара свекла йоакх. Дукха къахьегами хьинари тІадахийтад комсомольцаша юбилейни шера хьажкІаш кхеяра. 1900 гектар дІалоац хьажкІаша юбилейни шера, хІара гектара тІара 35—40 центнер томараш тІехьа хьажкІаш йоал хий дехкача лаьтташ тІара.

Укх шера къаьстта дика болх барца белгалбаьннаб района хьайбай боахамашкара кагирхой. «Лермонтовский» яхача совхоза 2-ча отделене ферма, Октябра сийна вахте а этта, дехкар тІаийцал паччахьалкхенга шура йохкара шера план 7-гІа ноябрь хьатІакхачалехьа кхоачашъе аьнна. Шура йохкара 9 бетта план 136 процентi шура яккхара план 108 процента кхоачашъяьй.

Доагора - машиндаьттай кхом бари хьурмат дари духьа лелабеча Еррнгсоюзни болама лаьрхІа юкъе бахаб тха района механизатораш. Комсомольцаша механизаторaша кходаьд бІаьш сомий маьха доагормашиндаьтташ. Юртбоахама балхаш деча шоай нормаш 120 — 130 процент кхоачашъю кагирхоша.

Октябра юбилейна баха боагІача тайпара накъаболхача кагирхошта хьалхалатт районе «Лермонтовский» совхоза трактористаш комсомольцаш А. Абдурзалов, Ш. Хатуев, А. Кантаев, «Самашкинский» совхозера А. Салищев, А. Буриев, «Лермонтовский» совхоза 2-ча отделенерча доаркай М. Гелагаевай, А. Асмаевай балха темпаш юбилей хьатІакхача дисача укх деношка кхы а дукхагІа лакхалургья.

Даха доагІача тайпара юбилейна накъадаха лаьрхІача дерригача халкъа гІулакха юкъе шоашкара диза дакъа лаца кийча ба района къахьегамхой: хьажкІаши шекара свеклаи 1-гІа ноябрь хьатІакхачалехьа чуийца йоахаргйолаш я. Комсомольцашеи кагирхошеи дехкар тІаийцад планал совгІа паччахьалкхенга 330 тонн хьажкІаш, 200 тонн шекара свекла йохка аьнна, хьайбаш леладераша — 1-гІа ноябрь хьатІакхачалехьа планал совгІа 100 тонн шура йохкаргья.

Сийлахьа Советски Іаьдала юбилей хьатІакхача массехк ди мара дисадац. ХІара доагІача дено керда дехкараш, керда планаш кхухь тха района кагирхошта. Шеко яц, уж дешареи къахьегарен дакъе керда толамаш а даьха Сийлахь-боккхача Октябра юбилейга кхоачаргхиларах.

М. БАЖАЕВ.

КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ ТЕШАМЕ ГІОНЧА

Шоай дезача цІейна патриотически хьинар айденнача хьалашка накъабоагІа сий дола советски кагирхойи цар хьалхалатта отряд—Ленински комсомоли. Кхоана 49 шу дуз Кагирхой Ерригсоюзни Ленински Коммунистически Союза.

Шийи дезача денна белгальяьнна событи — Советски Іаьдала 50 шу дизара юбилей гаргакхаьчача деношка накъайода комсомол.

Парте, Ленина хьакхеллачеи хьалкхеяьчеи кагирхой коммунистически союза хьахьекхад ше парте тешаме гІонча хилар. Массаза а массанахьа а коммунистически парте леррагІа лиинай комсомол, цо лерхІараши цун идеяши кхоачаш а еш. Мехка комсомол ший 49 шера низ бола коммунистически кагирхой союз а хинна дІаэттай 23 миллион зІамига саги йоІи юкъе а болаш. ТІем тІа, къахьегаме карагІдийннача шийи деналерча гІулакхашца вай дерригача халкъага шийи сий дейта, ше лархІийта, шийна баркал алийта мегад комсомола. Сий долаш ба чакхбаьккха никъ.

Эггара хьалхара комсомольски ячейкаш 1920 шера вІашагІъехка йолаелар вай республике. Верригаш а 200 саг вар комсомоле дІанийца. Уж шоай организационни собране гулбелар апрель бутт бовш. Цу собране баьхкар ВЛКСМ мугІарашка грозненцаш дІачуийца 8-ча эскарера комсомольцаш.

Юххьанцарча комсомольски ячейка собране председателалла хержар Тер Николай, 8-ча эскара трудоармеец. Иштта вІашагІъеллар город Грозне эггара хьалхара комсомольски ячейка.

Цу шера август бетта Нови промыслашка вІашагІъеллар комсомольски ячейка. Ячейкаш гучаелха яьлар Старопромыслашка, мехкдаьтта чакхдоахача заводашка, машинаькъа тІа.

Города комсомольски ячейкаш организационно вІаштІехьъяьлар 1920 шера 20-ча мае. Из ди да городской комсомольски организаци хьахилар лоархІар.

1921 шера ГІалгІашкахьа вІашагІъехка йолалу комсомольски ячейкаш, нохчий окружком юлл. Къаьстта чІоагІа турпалал, майрал денал гойтар Нохч-ГІалгІайчен комсомольцаша контрреволюцецеи бандиташцеи лоаттабаьча къовсаме.

Граждански тІом чакхбаьнначул тІехьагІа халкъа боахам, юхаметтаоттабе болабелар Нохч-ГІалгІайчен къахьегамхой: мехкдаьтта промыслаш, заводаш, машинньакъаш, транспорт. Цига а хьалхарча мугІарашка дІаэттар комсомольцаши кагирхойи.

Бахача наха юкъе боккха культурно-просветительни болх а бора комсомольцаша. Комсомола лоархІамахи кагирхошта цо еча влиянехи дувцар «Нефтерабочий» яхача газето шийи аргІанарча номер тІа кепатехача «Фу деннад сона комсомоло?» яхача статья тІа: — «Комсомоло хьаваькхав со буржуазе вайна деннача баьдеча вахара юкъера... ХІанз сайга со хьежача, тешац, тхьовра хинна болхло-зІамига саг се ва аьлча. Кхы саг ваьв сох комсомоло. Цо тІаверзавир со дешара, чубоссабир классови сакхетам, сона бІаргагучча бохабир ды, дегІайоалайир са общественни уйла».

Даьхе лораеш йоккха турпалал гойтар советски кагирхоша.

Вай республика комсомольцаш боккхагІа болча новкъостащца цхьана къонахчал долаш лийтар немецки захватчикех.

Фашисташ эша а баь советски халкъ котдаьнначул тІехьагІа халкъа боахам юхаметтаоттабе болабелар вай республикера кагирхой.

Нохч-ГІалгІайчен комсомольцаша массаза а хьинаре кхоачашдаьд коммунистически общество хьалъяра тайп-тайпарча этапашка парте шоашта хьалхашка увттадаь дехкараш.

Советски Іаьдала 50 шу дизара баха боагГІача тайпара накъабаха кийчлуш болча вай республика комсомольцаша шоай болх тоабаьб массадолча гІулакхашта.

ДІаихача шерий башха-дика традици дІахо а лелаеш республика кагирхойи мехкарийи шерра юкъебахар хІамай кхомбари хьурмат дари духьа йолаеннача Ерригсоюзни яхье. БІаьш рейдаш яьй комсомольски прожектористаша материалехи энергетически ресурсаехи пайда дикагІа эпара дешашта, доал доацаши хьурмат доацаши хиларца къовсам лоаттабара.

ШоллагІа а смежни а специальносташ Іомайир эзараш болча къонача производственникаша, кхомбари хьурмат дари духьа лоаттабеча къовсаме керттерча лостамех цаІ из болга кхета а дош.

Къонача рационализаторашеи изобретателашеи юбилейни шера шоай къахьегамца новкъостал дир 2 млн. сом гаргга ахча кходе. Ца дойташ кходаьд 20 эзар тонн гаргга мехкдаьттеи мехкдаьтта продукташи.

Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дизара башха-дикача совгІаташца накъаболх производственно-товарни контора комсомольцаши кагирхойи.

Юбилей хьатІакхача 50 ди дисача хана вахте эттар контора комсомольцаши кагирхойи. Советски Іаьдала 50 цІерагІ йола коллектив е установка яха сий дола цІи тиллийта бокъо яккхар духьа къовсам лоаттабу заводе.

1956 шера хІамай кхомбари хьурмат дари духьа эггара хьалха яхь йолаяьраш ПТК комсомольцаш бар. Цу хана денз зехьа йовш йола хІамаш тешшаме лораеш хьайоагІа «Комсомольски прожектор».

Укх шера 9 бетта предприяте кхоа яь. Советски Іаьдала 50 шу дизара фонде дІачуеннай 2957 тонн мехкдаьтта продуктай, 279000 киловатт-сахьат электроэнерги.

ХІара къонача производственника ше болх беча моттиге дас санна доал ду шийна тІадиллача гІулакха, шоай деррига низаш тІадохийт юбилейна дикача совгІаташца накъабахара.

Комитето боккха болх лелабу къонача рационализаторашца. Шу доладеннача юххье денз 107 рационализаторски предложени еннай ПТК къонача новаторашa, хІаьта царех цхьаьраш юкъеяхьарах 16 эзар сом гаргга пайда баьлар.

Октябрьски революце юбилей къахьегама кердача коталонашца белгальякхка лаьрхІад Грозненски района «Горячеисточненский» совхоза комсомольцашеи кагирхошеи. «Юбилейна аз лу совгІат» яхача темана хетаяь комсомольски собрани хилар, цига тІаийцар коллективнии индивидуальнии дехкараш.

5 шера план 4 шера кхоачашъяр духьа лелаеча яхьа юкъе бахар комсомольцаши кагирхойи.

Къонача къахьегамхоша дика болх бир юбилейни шера хьувкъам чуэцача. Ялаташ чуэцаш хиннача комсомольско-кагирхой йиъ агрегато 15360 центнер ялат аьрлар.

5 эзар гектара тІа хьажкІаш, гураьха дув кІа, кхыйола культураш кхеяьй комсомольцаш Сухоруков Павели Загорулько Василийи керте латтача комсомольско-кагирхой 2 отрядо. Сухоруков Павела отрядо 2128 гектар долча лаьттан хІара гектара тІара 24.4 центнер ялат чуийцар, планах 17,4 центнер йолча.

Октябра 50 шу дизара сийна халкъа рузкъа кходари лорадари духьа лелаеча яхьа а профессеш лакхъяр духьа лелаеча яхьа а юкъебахар совхоза комсомольцаши кагирхойи.

Октябра юбилейна хІаране шоай къахьегама совгІаташ кийчду Наьсарен района Г. Ахриева цІерагІча «Электроинструмент» яхача завода комсомольцашеи кагирхошеи. Заводе вІашагІъелла 7 комсомольско-кагирхой бригада я.

ХІанз, цІей хьатІакхача цхьа кІезига денош мара ца дисача хана, шоай хьинар шолхадаьккха къахьег хІара комсомольцо.

Республика дикагІа болча комсомольцашта Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дизара кийчо еча толамаш дахарах памятни байракхаши ВЛКСМ обкома вымпелаши дургья.

ТІехдика болх баьб вай республикерча студенташа—веррига 450 саго — «Целинтрансстроя» треста объекташ хьалъеча. Толамца кхоачашйир цар производственни заданеш, 700 эзар совгІча сома маьха балхаш чакхдаьхар. Социалистически яхьа итогех транспортни гІирсаш дара Центральни штаба памятни Ше байракх хьожаяьй студенчески отряда.

Доккхийча къахьегама толамашца накъаболх Октябра юбилейна «Даьшта карагІдийнна гІулакхаш хилда вахар чу хьона хьокхаме» яхача девизаца яхь лелаеш бола республика къона мехкдаьттахой.

Профессеш лакхъяр. ВЛКСМ обкома карара кара тела мандаташ яхар духьа лелаеча республикански яхьо кердача къахьегама толамашка кхувл кагирхой. ХІара зІамигача сагои йоІои юбилея сийна 8 сахьата болх баьб мах боацаш.

Шоай къовсам лоаттабеча мехкий халкъашца шоай солидарность хилар хьа а хьокхаш, къонача къахьегамхоша 10 эзар сом совгІа ахча Іоадаьд солидарноста фонде воскресникашка болх баь.

Республика комсомольцашеи кагирхошеи сийленца кхоачаши тІехкхоачаши ду юбилейни дехкараш. Сийлахь-боккхача Октябра сийна доккхий къахьегама толамаш доах промышленноста, транспорта, гІишлоний, 363 комсомольско-кагирхой коллектива членаша, ши бІаь итт комсомольско-кагирхой агрегата, звеньяй, бригадай. 12 кагирхой шурий-товарни ферма, 8 жа Іуй бригада.

Сий долаш а лоархІаш а ба юбилея сийна лелаеча яхье хьалхалаттараш. Царех ва Наурски района «Комсомольский» совхозера Куриалов Басир, Сунженски района XIX-ча партсъезда цІерагІча колхозера Черкасов, Шелковской района «Путь к коммунизму» яхача колхозера Гайраханов Имран, «ГАРО» яхача заводера Астраниев Михаил — «Электроприбор» яхача заводера Храмченко Лидия, МалгІабика районера Мамилов Махьмал, дуккха кхыбараш.

Сийлахьча цІейна дикача совгІатаца накъаяхара доккхий толамаш доах Гудермеса района «Кавказ» яхача колхоза МТФ комсомольско-кагирхой коллективаша, Ачхой-Мартана района «Лермонтовский» совхоза шоллагІча отделене, Сунженски района «Победа» яхача колхоза, Наьсарен района Аьлти-Юртарча МТФ.

«Сийлахь-боккхача Октябра — даха доагГІача тайпара накъагІоргда вай» — иштта я Нохч-ГІалгІайчен берриra кагирхой девиз.

Комсомола 49 шу дизар белгалдоаккхаш республика комсомольцаша, беррига кагирхоша дош лу хьамсарча Коммунистически партена тешамеи мутІахьеи хургхиларах, дош лу доккхагІча ноахала эстафета дІахо а сийленца лелае, массаза а массалолча хІаманна а сийлахь-воккхача Ленина васкетий леррагІа хьалхашкахьа аха.

О. МЯКИЕВ,
ВЛКСМ Нохч-ГІалгІай обкома секретарь.

ДЕШАРХОЙ КИЙЧЛУ

Советски Іаьдала 50 шу дузача денна дика дешаш накъабоагІа № 3 йолча профессиональнотехнически училища дешархой. Донских Иван керте латтача комсомольски организаце дешархошта юкъе шерра боаржабаьб организационнии кхетамеи болх. Цун девиз я «Даьй турпалал кагирхошта хьокхам». Училище вІашагІъехкай рейдови бригадаш, тІахьожама посташ. Къовсам боаржабир производства культура дегІайоалаяра, станочни оборудованехи механизмаехи бизза пайда эцара.

Училище дешархоша хьинаре дакъа лаьцар училище а район а тоаеча. Цу лоархІамерча гІулакха дешархой оарцагІбоахаш комсомольски организаце дукха воскресникаш дир. Цига дакъа лоацаш чІоагІа къахьийгар дешархоша.

Комсомольски организаце вахаре йоккха моттиг дІалоац кагирхошта тІема-патриотически кхетам баларо, болхлой класса революционни традицешца уж хьалкхебаро. Каст-каста хул къахьегама ветеранашца вІашагІкхетараш. Укх тІехьарча хана хиннача вІашагІкхетарашка къамаьлаш дир отставке волча полковника, Зимний Двореца штурм еча дакъа лоацаш хиннача Павлова, къахьегама ветеранашца Арустамовца, Филимоновца, Кулинниченкоца. Комсомольцашцеи кагирхошцеи шоаш еш йолча беседашка цар наказ лу: ираза хьаст бола къахьегам беза, шоай профессеша дика караерзае, производства юкъе цахалдаш кердадар, толашагІа дар доаладе. Ала деза уж наказаш училища кагирхоша толамца кхоачашделга. Укх деношка чакхъяьннай пайдане долча гІулакхий эстафета, спортивни седкий эстафета. Цу эстафеташка дакъа лаьцараша кхоачашйир спортивни разрядаш. 289 сага ГТО значокаш еннай. 200 сага еннай «СССР турист» яха значокаш. 613 сага тайп-тайпара спортивни разрядаш еннай.

ДукхагІболча дешархоша хьинаре дакъа лоац художественни самодеятельносте. ХІаьта Магомедов Рамзан, Абдулаев Фаут, Манцигов Николай, Мидаев Хаси санна болча дешархошта чІоагІа езаеннай искусство цар толамца дакъа лоац республикански профтехобразоване ашарийи халхарийи ансамбле.

В. ИВАНОВ,
№ 3 йолча профессионально-технически училища директора заместитель.

КЕРДАЧА КОТАЛОНАШКА!

КАРАГIДАЬННАРАШИ ДЕ ЛЕРХIАРАШИ

Пятилетка хьалхара шу къаьстта ший тайпара дар крекингисташта. Цу шера производства боарам дIахо дегIабоалабара тIаийца социалистически декхараш кхоачашдара даькъе завода коллективо даьхха толамаш белгал а доахаш, 1956 шера 29 апреле СССР-а мехкдаьтта чакхдоахачеи мехкдаьтта химически промышленноста министерства приказах КПСС XXIII-ча съезда цIерагIа йола завод аьнна сийлахьа цIи тиллар крекинг-заводах.

Еннача цIеро дуккхача хIамашта декхарийла ду тхо. Крекингисташа шоай къахьегамца сий долаш лелаю из цIи. Эрригсоюзни социалистически яхье дакъа доацаш йолча коллективо вIаштта ворхIазза котало яьккхай яхье. Пачхьалкхен плани социалистически декхараши тIехкхоачашдарах 4 квартале (1965 шера 1 квартал, 1966 шера I, II, III кварталаш) хьалхара моттиги СССР-а Министрий Советеи ВЦСПС-еи карара кара тела цIе байракх а елар завода коллективана. Шоай хьинар ца кхоеш къахьегарах крекингистий йоккхача группана орденаши медалаши елар. Социалистически Къахьегама Турпал яха цIи еннай № 5 йолча установка воккхагIа волча оператора А. С. Клепова. СовгIаташ деннараштa юкъе ба: № 5 йолча установка воккхагIа вола оператор В. Б. Удалов, № 21-1 йолча установка воккхагIа вола оператор В. Нарожный, № 4 йолча цеха слесарь А. Аксютенко, № 6 йолча цеха электромонтер В. М. Читоев, дуккха кхыбараш.

Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дизара йоагIача тайпара накъахара эггара халха социалистически яхь кхайкаьча «Старогрознефта» НПУ коллективо дIадоладаь дика гIулакх хьал а лоацаш, завода коллективе шерра яхь льржар Советски Iаьдала юбилейна дикача къахьегама совгIаташца накъадахар духьа.

ДоккхагIа дола декхараш тIаийцар хIара цехе, участке, установке, отделе. Яхь лелайора цехаша, установко установкаца. Пятилетка шин шера план мехкдаьтта сийрда продукташ яхара Советски Iаьдала юбилей хьатIакхачалехьа кхоачашъяран «Сийлахь-боккхача Октябра 50 шера цIерагIа йола коллектив» яха цIи яккхар духьа къовсам лоаттабараи тIахьехам баьча № 1-2 йолча коммунистически къахьегама установка (начальник И. П. Овсянников) инициатива къоабал йир парте Грозненски городской комитета бюро. Из маьхера инициатива чIоагIа хьаллаьцар завода кхыча установкаша а шоай кхоачамаши товарни дархIа а лаьрхIа, итт бетта план ханал хьалха — 25 октябрь хьатIакхачалехьа кхоачашъе товарни продукци арахецарга дIабоэла мах лохбари производства план тIехкхоачашъяри чотах планал совгIа 400 эзар сома пайда бе. Къахьегама овсарле 2 процент лакхъе аьнна шоашта доккхагIа дола юбилейни декхараш тIаийцар № № 15, 9-10, 13-14, 15-16 установкаша.

Декхараш, хала дале а, кхоачашдулургдолаш да. Уж кхоачашдарга лаха дог лацар, нагахьа санна селлара доккхий декхараш кхоачашдара новкъостал даь йола дуккха организационно-технически мероприятеш чакхъьха хиннаецаре.

Организационно-технически мероприятеша лаьрхIадар: бедал чакхйоаха йиз совбаккха, мехкдаьтта продукташ дукхагIа хьакъестае а цар дикал лакхъе а, оборудованена модернизаци е, установкашка ремонташта юкъе болх дукхагIа байта, дIайода энерги кIезигъе, йоаго хIамеи реагенташи кIезигагIа дIаахийта производственни процессашта автоматизацин халача балхашта механизации е, дуккха кхыдола лоархIамера дешаш чакхдаха. Масал доаладергда аз: № 2 йолча цеха технологаша вIашагIъеллай чакхдаккха хьачууха мехкдаьтта икъара доаладара эша дизельни доагор чакхдувлача «Трубачура труба чу» яхача тайпара теплообменникаш. Из мероприяти чакхъяккхарах дизельни доагор 0,5 процент дукхагIа хьакъоастаде а йIовхала регенераци тоае а вIаштIехьлаьлар, цо кходир 5,2 эзар сом ахча. Ультразвука генераторий 10 комплект оттаяьй холодильникий конденсаторий тоубаш тIа гIоа ца йижийтара—цо йиш хилийтар холодильникаш гIоа тIа ца йижийташ цIена лоаттае а дIадода хий 1.7 миллион кубически метр кIезигде а; из бахьан долаш 9 эзар сом ахча кходаьд. Цу тайппара чакхъяьккхай 100 совгIа мероприяти.

Юбилейни декхараш кхоачашдара юкъе белгалара дакъа лаьцал рационализаторашеи изобретателашеи. Укх шера ийс бетта технологически оборудоване балхаш тоадара а, производства кхоачамех дукхагIа пайда эцара а тIаерзаяь 502 предложени еннай рационализатораша. 413 предложени производствана юкъе а йихьа 101,3 эзар сома пайда баьб.

№ 3 йолча цеха воккхагIволча механика Г. С. Башкова предложени елар центробежни насосий торцови уплотненеш шеръю приспособлени юкъейоалае аьнна. Цо йиш хилийтар йолаш йола мехкдаьтта продукташ кIезигъе а насосий гIовраша болх беш йоккха хайIаьхъе а. Цунах 10893 сома пайда баьлар.

№ 1 йолча цеха воккхагIа волча технолога В. А. Шпичкос предложени елар № 3-4 йолча установка К-2 колонна циркуляционни орошени мехкдаьттаца шеръе аьнна, хIаьта цо йиш хилийтар мехкдаьтта сийрда продукташ 0,2 процент дукхагIа хьакъоастае а 6061 сома пайда бе а.

Цхьабакъда, деррига а лелацар тха вIаштIехьа, социалистически декхараш кхоачашдацар. Завода партийни организаце балха тIара кхоачамбоацараш шоай ханнахьа теркал а деш, уж дIадахара коллектив оарцагIйоахар. Масал доаладергда аз. Шу доладенначa юххье денз вIаштIехьдоацаш гIулакхаш нийсделар № 2 йолча цехе план кхоачашъяр даькъе. Цун бахьанаш тайп-тайпара дар. Цхьабакъда, царех керттердар — № 11-12 йолча установкана еш хинна капитальни ремонт 20 дийнахьа совгIа гояр а йIайха насосаш каст-каста дIайоаеш хилар а. План кхоачаш ца яра бахьанаш хьагуча а даьха коллективана хьалхашка цIенхаштта декхараш оттадир коммунисташа. Цар критика йора насосни боахама ремонт во еш хиларах, насосашта гIулакх эсала деш хиларах, план кхоачашъяра новкъарле еш дола хIамаш дIадахара наькъаш белгалдир, цеха кулгалхой декхарийла ба установкай балха чIоагIагIа йола режим оттае. Цу режимага хьежар цеха технически совет. ХIара денна совещанеш а еш, цига денней бийсанней установкаша баьча балхах лаьца докладаш е, вIаши дага а буйлаш кхоачамбоацараш дIадаха баьлар установка начальникаш. Цихха тоалала доладелар гIулакхаш. № 2 йолча цеха коллективо 20 октябрь хьатIакхачалехьа кхоачашйир валови продукци арахецара итт бетта план. Цу тайпара масалаш дуккха а доаладе йиш яр.

Завода партийни организаце иштта коллективаш вIаштIехьйоахаши оарцагIйоахаши болх баро торо хилийтар юбилейни декхараш толаме кхоачашде. Декхараш кхоачашдара тха хьинар чIоагIа айдир цу дахькъе тхона иштта доккха новкъостал даьча кхыча заводашца оаха лелаяьча комплексни яхьо. Шоай юбилейни декхараш ханал хьалха 22 октябре — лаьрхIачул (25 октябре) 3 ди хьалха кхоачашдир крекингисташа. Итт бетта планал совгIа массехк миллион сома маьха валови продукци арахецаргья крекингисташа. Ийс бетта планал совгIа 499 эзар сома пайда баьб, цу даькъе продукци арахецарга дIабода мах лохбара чотах 484 эзар сом, къахьегама овсарле 4,4 процент лакхъяьй.

Крекингистий къахьегама лакха мах баьб юбилейни шера КПСС ЦК-ас, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиумо, СССР-а Министрий Совето, ВЦСПС-о. Тхона даим делае юбилейни памятни цIе байракх ялара бола кхаъ завода берригача коллективе цу сахьате дIахезар. Цехашка хиннача дуккхача наьха митингашка завода болхлоша доккха баркал аьлар сийлахьча коммунистически партена, цун Центральни Комитета, Советски правительствана, ВЦСПС-а тха къахьегама иштта лакха мах барах. Тхоашта денна из совгIат городерча берригача мехкдаьтта чакхдоахараштa денна совгIат лоархI оаха, хIана аьлча декхараш кхоачашдеча дакъа лоацаш а новкъостал деш а берригаш хиннаб. Цхьабараша бедал лоаттайора, шоллагIчар кийча продукци дIакхухьар шоай ханнахьа.

Крекингистий иштал чIоагIа сий даро дуккхача хIамашта декхарийла бу уж. Цудухьа кхы а дикагIа къахьегарах Даьхен хьалхашкара шоай декхар лоархI завода коллективо. Памятни байракх ялара жоп а луш завода коллективо хьаллаьцар московски предприятеша баь тIахьехам, эггара хьалхара яхь кхайкайир пхе шера план вай республике ханал хьалха кхоачашъяра.

Памятни байракх ялар крекингистий вахаре йоккха событи я. Цо коллектива денал уроаттаду керда къахьегама толамаш дахара. Пятилетка 1970 шера 7 ноябрь хьатIакхачалехьа кхоачашъе аьнна тIаийца декхараш толаме кхоачашдергда завода болхлоша.

Н. ЗАБЕЛИН,
КПСС XXIII-ча съезда цIерагIча крекинг-завода партнома секретарь.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙЧЕ ЮБИЛЕЙНИ ВАХТЕ 50

Вай мехка советски Iаьдал даьнна 50 шу дузача цIей сийна яьржача социалистически яхье нотъяьннача крекинг-завода коллектива еннай КПСС ЦК, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума, СССР-а Министрий Совета, ВЦСПС памятни байракх. Тахан оаха кепатох из совгIат даьккхача крекингистий, мехкдаьтта чакхдоахарий, химикий балха, вахара хетаь материалаш.

Юбилейни яхье нотбаьннараша дувц ЦIей сийна даьхача толамех, дIахо де лерхIарех.

ИШТТА БАЬККХАР ТОЛАМ

КПСС XXIII-ча съезда цIерагIча крекинг-завода исторе тIа эггара чIоагIагIа дог гIоздоаккхаш, эггара ираз долашагIа дола ди дар из. ВIаши кулгаш лувцаш, ловцаш доахаш бар болхлой. Хоза кхаъ кхаьчар цу дийнахьа—КПСС ЦК, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума, СССР-а Министрий Совета, ВЦСПС-а юбилейни памятни байракх хьожаяьй завода.

№ 9-10 йолча тха установка коллектив къаьстта доккхал деш яр. Из-м кхетадеш а да: 27-ча сентябре заводе эггара хьалха оаха рапорт делар валови продукци арахецара итт бетта план кхоачашъярах. Барттайнача тха коллективо эггара хьалха баьккха бац из тайпа боккха толам.

Массехк шу хьалхагIа вIаштIехьдацар тха гIулакхаш. Заводе эггара тIехьайиса хиннар тха установка яр. Планови заданеш дукхагIча хана кхоачашъяцар, дисциплина эсала яр, каст-каста юкъагIа бусар болх.

Iалаьмате чIоагIа кхахьийгар установка коммунисташеи кердача кулгалхошеи шоай болх тоабе, завода коллективашта юкъе шоай сий лакхде гIерташ. Тха юххьанцарча толамех дика тешаш бацар цхьабараш, из дагадоацаш хиннча хIама да аьнна а хетар. Цхьабакъда, юххьанцарча толамо дегаш гIоздаьха долча оаха из дIахо дегIабоалабара тхоай деррига низаш оарцаргIдаьхар.

Тха коллективана доккха новкъостал дир завода партноме, кулгалхоша, цехий коллективаша, иштта дIааттар тхо хьалха латтарий мугIарашка.

Тха толамаш бакъдаь тIаийцар 1963 шера. Эррригача завода хьалхашка толамаш белгал а доахаш, коммунистически къахьегама установка яха цIи лелас бокъо луш йола мандат елар тхона, хIаьта тха комсомольски группана, заводе эггара дикагIа хиларах тарра ВЛКСМ Заводской райкома Сийлен грамотеи совгIата премники елар. Из дар № 9-10 йолча установка коллективо ший вахар дIадоладаь ди.

Оаха массане а дош делар из еза цIи оахош сийленца лелаергхиларах а новкъостий тхоаех бенна тешам боаберг ца хиларах а. ХIаьта тхоай дош оаха кхоачаш а ду. Беттагара беттага, шерагара шерага, планови заданеш тIехкхоачашъеш хьайоагIа тха установка.

Социалистически декхараш кхоачашдара гIулакха шоай деррига низаш а хьинар а тIадохийт коммунисташа воккхагIа волча оператора Губарева, оператораша Жадькос, Сарафанова, Оганова, тха кадрови болхлоша воккхагIа волча оператора М. М. Мосиенкос, Б. П. Янушевича, оператора А. Я. Колтунова, къонача оператораша Р. Р. Потапова, И. Бондарева, кхычар.

В. Т. Губарев коммунист, воккхагIа вола оператор, политехнически техникума V-ча курсера студент ва, дика рационализатор, башха дика технолог, коллективе чIоагIа сий деш новкъост ва, цун цIи завода сийлахьча книжка тIа латт.

М. М. Мосиенко воккхагIа вола оператор, хIамах сакхувш вола саг, установке дикагIа вола рационализатор ва—цо енна дуккха маьхера предложенеш я, цхьа технолог хьалкхеваь Iийнаваи из ший хьехамца, цунгара говзал шоацика кхачарах Михаил Максимовича декхарийла болаш дуккха болхлой ба заводе, хIаьта изза моргаш кIезига бац тха заводе.

Эрригсоюзни социалистически яхье шоллагIа моттиг яьккхар установко 100 сом ахчан преми а эцаш. Валови продукци арахецара сентябрьски план диъ ди хьалха кхоачашйир. Эзараш тоннаш продукци арахийцай планал совгIа. Октябре а иштта планови заданеш тIехкхоачашъеш хьайоагIа коллектив. Октябра 20 дийнахьа планал совгIа массехк эзар сома маьхкдаьтта сийрдача продуктай еннай.

Пхе шера план кхоачашъяра декхарашка юхахьажара хетаяьча митинге коллектива цIерагIа къамаьл даьча установка начальника В. П. Чуприна дош делар валови продукци арахецара шера план 20-гIа ноябрь хьатIакхача лехьеи, хIаьта пхе шера план 1970 шера 7-гIа ноябрь хьатIакхачалехьеи кхоачашъергхиларах. Тхоай декхараш оаха сийленца кхоачашдергда. Из хургда Даьхенна луш дола тха совгIат.

Ю. ДАВЫДОВ,
№ 9-10 йолча установка воккхагIа вола оператор.

ХЬИНАР АЙДЕННАД

Даим делаергйола КПСС ЦК, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума, СССР-а Министрий Совета. ВЦСПС памятни байракх крекинг-завода коллектива хьожаиро къаьстта чIоагIа дог гIоздаьккхар коммунистически къахьегама сийлен цIи лелаеча № 2 йолча цеха технологий, ремонтникий, берригача болхлой. Из деза совгIат даккхара дизза дакъа лаьцар тха цеха болхлоша а.

Октябра 50 шу дузача ден сийна доккхий социалистически декхараш тIаийцар цеха коллективо, цун чуйоагIача къаьсткъаьстача установкай коллективаша, хIаьта В. П. Чуприн керте латтача № 9-10 йола установка технологаша Октябра 50 шу дуза цIи яккхара къовсам дIаболабир. Цох доккха беркат даьлар. Завода цехашта юкъе яьржача социалистически яхье вIаштта кхозза хьалхара моттиг яьккхай тха цехо. Тхона хьожайир завода карара кара тела цIе байракхи ахчан премии. Цеха чуйоагIача П. Островске цIерагIча установкаи, коммунистически къахьегама цIи лелаеча № 9-10 йолча установкаи яьккхар Эрригсоюзни социалистически яхье шоллагIа моттиги ахчан премии.

Октябра цIей сийна тIаийцa хинна социалистически декхараш цеха коллективо ханал хьалха кхоачашдир. Итт бетта валови продукци арахецара план 20-ча октябре кхоачашйир, тIаийцача социалистически декхарех 25-ча октябре мара кхоачашъе ца еза. Планах лаьрхIачул совгIа арахецаргья итташ эзараш тоннаш сийрдача мехкдаьтта продукци. Къахьегама овсарле 4,8 процент лакхъяьй, декхарех лаьрхIа хиннар ши процент мара йоацача. Арахецача продукцега дIабода мах лохбара тIаийца хинна социалистически декхараш шозза созгIа тIехкхоачашдаьд. Из бахьан долаш пачхьалкхенна кходаь ахча 107.4 эзар сом да, кходе лаьрхIа хиннар 50 эзар мара дацар. Производства балха юкъе рационализаторски предложенеш яхьарах а эзараш сомаш ахча кходаьд. Технологаша, ремонтникаша айхха бувзам а лоаттабеш, къахьегарах ремонт еча дIайода балха ха 1100 сахьат кходаьд 860 сахьата метта.

Даьхача къахьегама толамашкеи тхоай чурча резервашкеи хьежа Московски хьалха латтача предприятей инициатива хьал а лаьца, пятилетка план кхоачашъяра доккхий социалистически декхараш тIаийцар оаха 23-ча октябре. Пятилетка хьалхарча шин шера план 23-ча декабре кхоачашъе лерхI, хIаьта пхе шера план 1970-ча шера 6-ча ноябре кхоачашъергья. Планах лаьрхIачул совгIа арахецаргья массехк миллион сома маьха продукци.

Ши-шегIа хьахиннадац уж къахьегама толамаш. Керттердар да къахьегам нийса вIаштIехьа баккхар, чурча кхоачамех бизза пайда ийбар, цхьа дезал санна барттайна дуккхача къамех латтача коллективо къахьегар. Царех ба технологаш нн. М. Х. Шаюков, А. Аликов, В. Губарев, И. Ивановский, Н. Криволапов, Л. Ахмадов, У. Хариханов, кхы дуккхабараш а. Шоаш хьинаре къахьегарал совгIа дика кадраш хьалкхеяьй цар. ХIанз уж балха тIа хьалха латташ а ба. Царех ба В. Гаймурзиев, И. Бондарев, А. Сухоребриков, кхыбараш.

Октябра цIей деддара дика кийчо еш ба цеха технологаш. Цеха, установкай, участкай культуреи эстатикеи лакхъеннай. Цеха лакха культура хиларах коллектива хьожаяьй профсоюза заводской комитета ахчан преми. Юбилея сийна яхь яьржачул тIехьагIа дукхагIа хилар производстве хьалха латтараш, хIаьта № 9-10 йолча установкана Октябра 50 шу дуза цIи хьожае оттадаьд.

Пхе шера план ханал хьалха кхоачашъергхиларах дог тийша ба цеха болхлой.

А. АЛЕКСЕЕВ,
крекинг-завода шоллагIча цеха воккхагIвола оператор.

ШИН ШЕРА ПЛАН КХОАЧАШЪЯЬЙ

№ 1/2 йолча тха коммунистически къахьегама установка коллективо Советски Iаьдала 50 шу дизара сийна ше тIаийца социалистически декхараш хьалхарчарца кхоачашдир, вешта аьлча пятилетка шин шера план тIаийцача декхарашка лаьрххIача тайпара ворхIлагIча ноябре а ца еш 8-ча октябре кхоачашйир. Укх шера 11 бетта план 17-ча октябре кхоачашйир оаха. ХIанз коллективо доккхагIа дола декхараш тIаийцад, ер шу чакхдаллалца планал совгIа итташ эзараш тоннаш мехкдаьтта сийрдача продуктай яха аьнна.

Юбилейни шера дика къахьег боккхагIа болча операторий И. Л. Захаровеи Н. Н. Назаренкои сменаша, оператора М. К. Идрисова. Ший деррига вахар мехкдаьтта чакхдахара гIулакха дIаденнад нов. Удрисова, 1930 шера денз болх бу но цу заводе. ХIанз пенсе тIа ваха йиш йолаш вар Хасой Махьмад, цхьабакъда, цо дIахо а бу цига болх, со могаш мел волча хана заводи установкаши йига могаргдац сона, йоах цо. Болх дика бу тха технологаша а. Установкашта ремонт еча хана цар новкъостал ду слесараштеи коксцIенбераштеи. Уж ба операторашнов. В. В. Кузьмин, А. Н. Груздев, Б. Семенов из иштта установка партийни организаце секретарь а ва. Виъ коммунист ва тха установке. Уж берригаш а бригадашка дIабекъабеннаи хьалхалаттарий мугIарашкеи ба. Установкера берригa партийно-массови болх тIаийца социалистически декхараш кхоачашдара тIаберзабаьб. Шеко ди юбилейни декхарех а санна № 1/2 йолча установка коллектив шоаш керда тIаийцача доккхагIдолча декхарех а иштта дика лоархIаергхиларах. Юбилейни памятни байракх яларца тха завода доккха сий даро дуккхача хIамашта декхарийла ду тхо, цудухьа оаха тхоай деррига низаш тIадохийтаргда заводо яьккха байракх массазза а бIаргагуччa сийдолча моттиге лоаттаяра, керда толамаш дахара цо тха дегаш урауйттадергдолаш а тIахьехаргдолаш а.

И. ОВСЯННИКОВ,
№ 1/2 йолча установка начальник.

ЦIаккха хIанз санна дог гIоздьнна хиннабац № 7-8 йолча установка технологаш. Завода хьожа а яь, хьаеннай КПСС ЦК, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума, СССР-а Министрий Совета, ВЦСПС даим делаергйола памятни байракх. Цу совгIато дIадех дIахо йодача хана кхы а дикагIа къахьегар. Из дика кхетаду установка технологаша. Пхе шера план ханал хьалха кхоачашъяра доккхий социалистически декхараш тIаийцад. Уж кхоачашдара къахьегама вахте эттача технологашта юкъе балха тIа хьалхалатт комсомолец В. Гаймирзоев. КарагIдаьнначох кхоачамбац цо. ХIанз машиниста говзал Iомаеш ва из. Общественни балха тIа а хьинаре дакъа лоац цо. Пенгазета редколлеге член ва из.

СУРТА ТIА: болх беш ва оператор В. Гаймирзоев.

И. Плиева сурт.

С И Й Л Е

Крекинг-завода Н. Островске цIерагIча установке болх бечарех дукхагIбараш комсомольцаши кагирхойи ба. Цу установке болх беча оператора Бурминский Степан Ивановича ше цига болх беча 25 совгIача шера дукха технологаш кийчбаьб. Уж хIанз къахьегаш ба завода дуккхача установкашка. Царех доккхал ду хьехархочо. Дукха хана денз ший балха опыт кхычарна дIа а луш, хьинаре къахьегача Степан Ивановича заводе эггара хьалхарчарца коммунистически къахьегама ударник яха сийлен цIи елар. Цу цIеря сий лакха лоаттадеш хьавоагIа из. ХIанз цо балха говзалах кхетаеш я къона болхло Назарова Татьяна.

Сурта тIа: оператор С. Бурминскийи Т. Назарован.

И. Плиева сурт.

Х И Й Л А

Даим делаергйола памятни байракх яккхара хьинари низи ца кхобеш цхьанне санна массане а дизза дакъа лаьцар коммунистически къахьегама цIи лелаеча № 9-10 йолча установка технологаша. Цхьа бутт дIабахабац цо бетта план кхоачаш ца еш. ЛаьрхIачул дукхагIа ремонт ца еш ха йоаккхийташи, технологически режим телха ца еши установкага болх байтарах, дуккхача технологаша творчески къахьегарах даьхад уж толамаш. Царех цаI я оператора гIонча Юдина Любовь. Цо цига болх бу кхо шу гаргга ха мара яц, цхьабакъда лакха къахьегама толамаш дахарах дIайовзийтай цо ший цIи. ХIара сменах нормаш 115—120 процент кхоачашъю цо.

Сурта тIа: оператора гIонча установка режимага хьожаш я.

И. Плиева сурт.

КОТБАЬННАРИЙ

Массане гIозале

«Грознефтехимзаводы» объединене чуйоагIача предприятеех цаI я крекинг-завод, цудухьа тхоай химически комбината из доккха совгIат делча санна хозахийтар тхона крекингисташта даим делае парте ЦК, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, СССР Министрий Совета, ВЦСПС-а юбилейни байракх елча. Эрригсоюзни яхье хIанз хьалха баьккха толам бац из крекингистий.

Комбината технологий цехашта юкъе яьржача социалистически яхье укх ийс бетта дизза хьалхара моттиг яьккхай спирт доахараша. Юбилейни социалистически яхье а хьалхарча метте я цеха коллектив.

ЛерхIаш хинначул хьалхагIа кхоачашъяьй цеха технологаша спирт хьадара итт бетта план. Къаьстта дика хьокхамаш даьхад оаха Ленинградеи Москваи предприятей инициативах материалашта кхомбара даькъе. Ийс бетта материалаш, бедал кхомбеш делаярах оаха кходаьд 90 эзар сом. Дуккха торонаш гучаяьхар цехе энерги кхоара а. Тайп-тайпара мероприятеш юкъеккухьаш, технологи тоаеш цеха къахьегамхоша кходир 70 эзар сом.

ХIанз, деза цIей хьатIакхача дисача деношка, хьинар кхы а айдаь къахьегаш ва цеха хIара болхло. Дикача толамашца накъаболх цунна берригa болхлой, царна юкъе—воккхагIа вола аппаратчик Я. Керимов, машинист Н. Мысочник, смена кулгалхо, парторганизаце секретарь А. Мухина, слесарь М. Хажалиев, кхыбараш.

Доккхий да химикашта хьалхашка укх пятилетке латта декхараш. ХIаьта царех керттердар продукци дукхагIа яккхарца цхьана цун дикал дунен стандарташка дIакхоачаелга да. Крекингистий болам хьаллоацаш тIаийцача керда декхараш тIа къаьстта белгалдаьккхад из.

Тахан крекингистий доккха совгIат даькъала дувцаш тхона лов цар кхы а лакхагIа толамаш дахар. хIаьта царца нийсдалара а тIехдалара а хьинар кхо ца деш къахьега дага ба химикаш а.

В. ДРОННИН,
химкомбината № 32-91 йолча цеха начальник.

ТОЛАМАШ СОВДАХАРА ТIАХЬЕХ

Массайолча предприятешца цхьана тха завода коллектив а яхье яьннаяр юбилейни памятни байракх яккхара. Из байракх тхона хьожаяь еце а чIоагIа раьза хилар мехкдаьтта чакхдоахараш Грозненски крекинг-завода даим делае байракх еннай аьнна хьахезача. ДоагтIаш деннад крекингисташта из совгIат, хIана аьлча дуккхача хана денз хадданза хьалхалаттарий мугIарашка латташ, керда мел долчун инициатор йолаш хьайоагIа из йокъха коллектив.

Тха установка коммунистически къахьегама коллективо тIехкхоачашдаьд тIаийца хинна социалистически юбилейни декхараш. Иштта, сийрда мехкдаьтта продукци арахецара итт бетта задани 28-ча октябре кхоачашъе аьнна лаьрхIадар оаха, хIаьта установка коллектив кхойттлагIча октябре денз ноябрь бетта чотах къахьегаш я. Иштта, тIехкхоачашъяьй эррига продукци арахецара задани а.

Установка болхлоша дукха къахьийгад производства хьалаш тоадара, хIаьта цох хьахиннар хIанз гуш да. Лакхъеннай къахьегама овсарле, цу тIагIолла тIехкхоачашдаьд продукцега дIадодар лохдара тIаийца хинна декхар. Итт бетта цу чотах кходе лерхIаш дар 50 эзар сом, хIаьта кходаьр 162 эзар сом да. Дикка пайда баьб рационализаторски предложенеша а.

Юбилейни социалистически яхье белгалбаьнна дукха къахьегамхой ба установка коллектива юкъе. ХIара болхло шийгара совгIат кийчдеш вар Октябра сийна. Дика рационализатораш а балха лакха хьокхамаш доахаш а ба операторaш Л. Болдасов, Н. М. Шевченко, операторий гIончаш Д. Гуденко, И. Кочетков, У. Асхабов, дуккха кхыбараш а.

Пхе шера план ханал хьалха кхоачашъяра крекингисташа дIайолаяь яхь раьза хинна хьаллаьцар мехкдаьтта чакхдоахараша. Тха установка коллективо укх деношка массане къоабалдаь тIаийцар керда социалистически декхараш. ХьатIадоагIача дезача Октябра цIейца, партеи правительстваи доккхача совгIатаца оаха дег тIара даькъал бувц крекингисташ. Цар хьокхамо кхы а дикагIа къахьега тIахьех тхо.

Д. ТАРАСОВ,
Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода № 8 йолча установка начальник.

УКХ ДЕНОШКА СУЭЦЕ

КАИР, 25 октябрь. ТАСС-а КОРР. А. Кислова хьахойт:

Израильски агресси йолаялалехьа Суэце хиннача сага хIанз хала хургда цхьан хана вахар кхехкаш хинна. дунен тIа эггара боккхагIа лоархIам болча а чIоагIагIа болх беш йолча а хин артерех цхьаннена цIи енна из город йовза. Чакхса цá доагIача аьшкен лахчани кора гаргаша айхха тIакъайла да Суэца дуккхача кагийча магазиний, гикай, мастерской кораш.

Израила агресси хиша Суэцки канала чу лела кемаш совцаларах даш из. Эггара хьалха из хьахиннад тIом социача хана город египетски оборона юхьига тIа нийсъялар бахьан долаш: моастагIа канала вокх оагIорахьа ва, верригa а Суэца пригороде — Порт-Тауфике йолча Суэцки канала администраце зданена 200 метр гаьна мара воацаш. ТIом официально сацийтачул тIехьагIа города, а цу чу бахача наха а тIом баьб. из бахьан долаш дукха нах бовабаьб, болхамаш дохадаьд. Духхьал 4 сентябре израильски самолеташа Суэцен Порт - Тауфикен нах бахача кварталашка бомбаш еттарах маьршача нахах 42 саг а вийнав, 161 сага човнаш а яьй. ООН-а Кхерамзлен Совета дIадехарга хьежжа тIом сацийтачул тIехьагIа денз селханарча денага кхаччалца йолча хана Суэцен Порт - Тауфикен нах бахача кварталашка тIом барах, аьлар журналисташца къамаьл деш Суэца губернатора Хамид Мухьмада веррига а 104 саг а вийнав, 237 сага човнаш а яьй, царца дукха кхалнахи бераши а долаш. Городе дохадаь с толхадаь 300 гаргга нах чубаха цIенош да, 7 церковь а маьждиг а да, 4 школа, кинотеатр, электростанци, яьние а тIема йоаца дукха кхыйола объекташ я. Суэца губернатора белгалдаьккхачох, уж йохаяьй тIема моттигаш йохае шоай вIаштIехьа ца даларах эгIазбаха.

Израильски йоккхий топаш еттарах йохаяьча хIанз тоаеш йолча города цхьан больнице хилар тхо. Цу чу ухкача дуккхача унахошта шоаш моигe тIа ухкашехьа а човнаш яьй.

Израильски воеццино деча цу варварски гIулакхаша ОАР-а правительство Суэцки канала эггара боккхагIа кхерам тIалаттача районашка баха нах кхолхабаь дIа ца бахийтача баргбоацача оттайир. Суэца губернатора яхачох, городе бахача 260 эзар сагах 175 эзар гаргга саг хIанзехьа а дIавахийтав. Нах кхы а кхалхаш ба. Каирера Суэце бодача новкъа хьох отталургья Суэцен Порт-Тауфикен бахача наьха цIагIарча мискача хIамаех етта грузовикаши легковой машинаши. Губернатора Мухьмуда аьлар тхога, бугт чакхбоалача хана тIеххьара кхалнахи бераши городера арадоахаргда.

Шоай цIенош а дита кхалха дIабахаза ца баьннача наха тIаэтта бала бейбе гIерташ ший хур ду ОАР-а паччахьалкхено. Царна мах боацаш транспорт я, кхыча провинцешка йолча моттигерча органашка йоакхо ю царна баха моттиг вIаштIехьаяккхара, новкъостал ду бе болх лахара. ТIемах байлда шоаш бахачара дIабахача нахан цар дезалаштеи паччахьалкхено хIара бетта пособи тел. из укх деношка лакхдаьд: унахцIено лораяра органаша царна дизза даргдоаца гIулакх ду.

ЧIоагIа йоакхо ю египетски паччахьалкхено цу фронтацарча городе бисарий. ХIаьта цига бисараш ба мехкдаьтта чакхдоахачен химически промышленносте балха хиланза баргбоаца нах. Торговли лелаеча нахах дуккха а дукхагIбараш дIабаха боллашехьа а городе баха биса нах хиланза даргдоацача товарашца хадданза Iалашбу паччахьалкхено. Бомбаша йоккхий топаши еттача хана царех хьулавала лаьрхIа йоккхий а зIамига а бомбоубежищаш я городе хьалъяь. Улицашка хьоарчабаь кIарцхьал долча герга вордингаш, тавров а бIогIех яь хIамаш, доташ, дзоташ я.

Канала малхбоалерча оагIорахьа долча израильски тIема низаша Суэца духьала юха а дIадоладир агрессе гIулакх. Кхаь сахьата вIаштта тIаерзаяь йоккхий, топаш йийттар Суэца гавана, мехкдаьтта чакхдоахача заводашта, складашта, города нах бахача кварталашта. Каирерча газеташа тахан беча хоамах, из варварски хьисапе йоккхий топаш еттарах бахача нахах бовбаь а човнаш, яь а ба, йохаяь школаш, нах чубаха цIенош да, зе даьд Суэца пригорода, мехкдаьтта инсталляцешта, минеральни удобреней завода. Информированни болча наха яхачох, селхан йоккхий топаш еттарах хинна зе итташ миллионаш египетски фунташ да.

Доазол дехьара

Октябра 50 шу дизар дерригача дунен тIарча къахьегамхой цIей да

Чиле столица — Сантьяго коммунисташа дунен тIа эггара хьалхарча социалистически паччахьалкхен гаргагIорташ латтача юбилея сийна дIа-юха кхухьа выставка вIашагIтехай. Промышленносте, юрт, боахаме, советски культурен Iилмен десIадоаладеш толамаш доахаш Советий дуккхача къамех латтача мехка юкъе долха къамаш тоадаларах дувца лаьрхIа а выставка. Выставке Советски Союзах беседаш ю, советски документальни а художественни а фильмаш хьахьокх. Городе бахеча наьха теркам чIоагIа тIаззаб цо.

ЦIейна хьалхара белгалъяьшна йола событи хилар Баранкас яхача районе керда партийни ячейка вIашагIтохарах. Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце деза ди тIакхоачаш хьахиннача цу партийни организаце лелаю «СССР-е социалистически революце шоязткъеи итт шу дизара» цIи.

* * *

Куба Компарте ЦК-а орган йола «Гранма» яха газет Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дизара хетаяь материалаш: исторически документаш, В. И. Ленина йоазош тIара выдержкаш, революце 50 шу дизарах йола репортажаш, иллюстрированни информаци арахеца доладенна.

* * *

МНР Паччахьалкхен публични библиотеке хьайийллай «Советий Iаьдала 50 шу дизар» яхача плакатни выставка. КПСС хьалхле а лелаеш советски халкъа сий долча 50 шера баьча наькъах дувц цо. Выставка материалаша иштта хьахьокх дегIадоагIача мехкашта Советски Союзо пIенача дегаца деш дола доккха новкъостал. Советски Союза машар беза арахьара политика, дунен халкъашта юкъерча коммунистически болама цхьоагIо чIоагIъяра тIехьа КПСС лоаттабу къовсам.

* * *

Сийлахь-боккхача Октябра 50 шу дизара хетаяь Силезски Iилман институтои Краковски университета филиалои вIашагIтеха шин дийнахьара Iилман сесси хилар Катовицашка (Польше). Сессена юкъе дакъа лоацаш хилар 300 гаргга польски Iилмахо, хIаьта иштта болхлой болама ветеранаш, хIанз Силезен Домбровски кIоран бассейнен бахаш бола Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцена юкъе дакъа лоацаш хинна нах, паччахьалкхени общественнии организацей викалаш. Цига бар Советски Союзера, ГДР-ера, Чехословакера Iилмахой а. Сессе докладаш йир Силезен Домбровски районен болхлой болам дегIабоалабара Октябрьски революце аьча влиянехи польско-советски вIаши долча гIулакхехьи.

Сесси хиларца дувзаденн, хьайийллар Сийлахь-боккхача Октябра хетадаьча польски книжкай выставка. Выставке гулдаь да 130 совгIа цIи йола книжкаш.

Бытоме хилар кхы цхьаькха Октябрьски революце 50 шу дизара хетаяь Iилма конференци. Конференцена юкъе дакъа лоацаш хилар общественни организацей викалаш, болхлой болама ветеранаш, польско-советски доттагIален общества активисташ, просвещенен культуран болхлой. Конференци вIашагIтехаяр лакхерча силезски музеяс.

* * *

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 50 шу дизара сийна болгарски композитораша язъяьча эггара а дикагIчарех цхьа произведени я Александр Райчева «Октябрь-50» яха оратори. Цун хьалхара дакъа хетадаь да Россе революционни идеяш хьахиларан уж яржаран. «Юхь дIайолаялар» яхача шоллагIча даькъа тема я дуIан 1905 шера событеш. «Революци» яхача кхоалагIча даькъо хьахьокх турпаларча Октябрьски деной сурт. Октябра идеяш котъялара хетадаь да цун «ЦIей» яха диъалагIа дакъа.

ЧIоагIа езаеиа тIайийцар дукха за йоацаш лекха Димитр Сагаева язъяь «Ленин» яха кантата. Из язъяьй по из цIи йолча Васелин Ханчева поэмах.

* * *

«ЧКД» яхача Парижски завода къахьегамхой вIашагIкхийтта хилар Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцена юкъе дакъа лоацаш хиннарашна, хIаьта иштта Шеча Эскара мугIарашта юкъе а болаш тIом беш хиннача чехословакашца а. ЧТК агентства беча хоамах, Советий Iаьдала хьалхарча шерашка Шеча Эскара мугIарашка а болаш тIом беш 12 эзар гаргга чехословакки цIеэскархо хилар. Царех ахаш гаргга бараша шоай са дIаделар Советий Iаьдал лорадеш. Советски паччахьалкхен хьалхарча шерашка маьрша боахам буллача юкъе дакъа лоацаш а хилар чехословакки цIеэскархой — промышленни предприятешка производство вIашагIйоллар, баха нах дуача хIаманца Iалашбора, транспортен просвещенен болх бора.

АЛЖИРЕРА КОНФЕРЕНЦИ ДIАКЪОВЛАР

АЛЖИР, 26 октябрь. (ТАСС). Селхан къамий Двореце торжественни хьале ший болх чакхбаьккхар дегIадоагIача мехкий торговлен экономически дегIаахарен проблемай хьакъехьарча конференце.

ТIеххьарча пленарни заседание къамаьл даьча конференце председатель волча Алжира кхыча мехкашцарча гIулакхий министра Абдельазиз Бугефликаси региональни кхаь группа председателашен даькъала бийцар конференцена юкъе дакъа лоацаш хиннараш цун болх толаме чакхбаларца.

ТIехьабусараш хила йиш яц!

ПЛАН МИШТА КХОАЧАШЪЮ ХЬАЙБАШ ЛЕЛАДЕРАША

Хьайбай продукци кийчъяра нийс бетта план, ховш ма хиллара, кхоачашъяьяр массе а тайпа продукцех тIаькъехьа: дулх—113, шура—104, фуаш — 116, тха — 117 процент.

Из бIарчча хьайицача республике гIолла кхоачашдаьр да. Юкъера лаьрхIача хьоккхамашта юкъе я кхы а лакхагIа дола хьоккхамаш Iалашдаь итташ колхозаши совхозаши. Октябра 50-гIа шу дизара сийна тIаийца декхараш кхоачаш а деш, дукккача боахамаша хоадам боллаш лакхдаьд продукци яккхара а кийчъяра а сухалаш.

Яхьа юкъе хьалха латтарех лаьца дийцад тха газето а, царна карагIдийннараша гIадкхуал. Цхьабакъда, халахете а, долаш да тIехьадуса боахамаш а. Цо халахетар ду. Продукце моллагIа дале а долча тайпай нийс бетта план кхоачашъелга юкъагIа а дита, республика юкъарча цифрашта тIехьашка лечкъаш йола колхозаши совхозаши кIезига яц.

Уж боахамаш Iодагардергда вай. Цар кулгалхой цIераш а йоахаш. Безаме-м яц. ХIаьта а бехк кхы хьанна булларгба.

Халахетар дешй тIехьдусача боахамашта юкъе Грозненский шурий совхоз санна бола боккха специализированни боахам хилар? Шурий боахам ше бале а шура кийчъяра план кхоачашъяьяц цо!

Шийбелча бакъахьа ба хьайбай продукце шин тайпагIара план кхоачаш ца яь «Староюртовский», «Дружба», «Джалка» яхача совхозий; «Советская Россия» яхача грозненски юртбоахама артела, Советски района Ленина цIерагIча колхоза, кхыча боахамий кулгалхой.

— Дерригa низаш тIадохийтаргда оаха тIаийца декхараш сийленца кхоачашдара, — яхаш, цкъа кхайкадаь ца Iеш трибуна тIара дIакхайкадаьдар «Шалинский» совхоза директора нов. Шахбиева а кхыча кулгалхоша а.

Хьажалаш цу боахама хьоккхамашка: дулх, шура, фуаш кийчдара нийс бетта план кховачашъяьяц. ТIаккха фу пайда ба совхоза кулгалхоша тийннача дешаех баьннар?

Тамаш хете а тIехьаюсарий списка тIа бIаргаго йиш я шоаша 1 Мая цIерагIча грозненски колхоза цIи а. Из — хьайбай продукци алсамъяхара эша еррига торонаш а йолаш бола чIоагIа боахам ба. ХIаьта а шура, фуаш, тха кийчдара план кховачашъяьяц цо.

ТIехьабусараштa бехказал яц, — цардараш санна дола хьалаш долча царна уллув дадача боахамаша бокккъала а башха хьоккхамаш ма даьхадий.

Масалана лаьрхIа хьожаргда вай 9 бетта итогех парте обкома, республика Министрий Совета, облсовпрофа карара кара тела Це байракх еннача Сунженски районага. Боккъала а башха хьокъамаш даьхад сунженцаша. Памятни юбилейни байракх кхоачаьча XIX партсъезда цIерагIча колхозо ханал хьалха кхоачашдаьд тIаийца социалистически декхараш. БIубенна сухалех чуеннай «Победа» яха, Ленина цIерагIа йола колхозаш. ХIаьта а царна уллув ба нийс бетта план кхоачашъяьза бола биъ боахам. Долче, хьалха латтача районе а ерригача торонех пайда ийбац.

Республика юрташкарча къахьегамхоша тIаийцача декхараш тIа белгалдаьккхад хIара боахамо, хIара ферма ка маьхала а ювлаш болх белга Iалашдянза дарг ца хилар. Нагахьа санна производства резерваех биззагIа пайда эше тIехьадуслгa дIададаргда. Боккхача маьхе да хIара ди.

ТIехьабусараш хила йиш яц!

ПАЧЧАХЬАЛКХЕНГА ХЬАЙБАЙ ПРОДУКТАШ ЙОХКАРА 9 БЕТТА ПЛАН КХОАЧАШ ЦА ЯЬ КОЛХОЗАШИ СОВХОЗАШИ (проценташца лоархIаш)

	Дулх	Шура	Фуаш	Тха	Совхозий директораш, колхозий председателаш	Парторганизацей секретараш
Совхозаш						
«Лермонтовский»	—	98	—	—	Е. П. Широков (хьалха хинна директор)	Д. М. Дедиев (хьалха хинна секретарь)
«Овощевод»	—	67	—	—	С. А. Медов	Ю. С. Гелегаев
Грозненски шурий	—	86	—	—	Д. П. Шаго	В. Ф. Грушецкий
«Ермоловский»	—	88	—	—	В. А. Селин	А. А. Голосов
«Староюртовский»	58	—	80	—	Ш. М. Шатаев	В. В. Смирнов
«Горячеисточненский»	—	—	94	—	С. П. Харламов	С. У. Гойтемиров
«Дружба»	96	99	—	—	А. С. Кулаков	В. М. Мунаев
«Ингушский»	—	—	—	56	А. О. Гетагажев	Л. И. Котиков (хьалха хинна секретарь)
«Минеральный»	—	—	—	81	А. М. Магомаев	У. М. Пашаев (хьалха хинна секретарь)
«Октябра 40 шу»	—	86	—	97	Э. Э. Арапиев	У. Б. Терлоев
«Экажевский»	—	95	—	—	М. Я. Мальсагов	Х. К. Арчаков
«Горец»	—	—	87	—	Б. Н. Якаев	Б. М. Никаев
«Шалинский»	70	85	83	—	Х. У. Шахбиев	М. Даргаев
«Джалка»	—	95	67	—	Г. Э. Межидов	Р. А. Ирисханов
«Автуринский»	—	98	—	—	С. А. Атиев	А. С. Манаев
«Шелковский»	—	—	—	98	И. И. Суворов	А. Д. Душиев
Республикански юртбоахама станци	—	91	—	—	В. Я. Многоле	Л. Ф. Ильин (хьалха хинна секретарь)
Колхозаш						
Ведана район						
Ленина цIерагIъяр	—	—	—	80	В. Баймурзаев	С. Малаев
Орджоникидзе цIерагIъяр	—	—	—	84	А. Хусаинов	М. Джабраилов
КПСС XXII съезда цIерагъяр	—	—	—	31	С. А. Баширов	Ш. Банжаев
Кирова цIерагъяр	—	—	—	43	З. А. Мусаев	У. М. Есенбулатов
Грозненски район						
I Мая цIерагIъяр	—	88	99,2	85	В. С. Вьючный	Н. В. Заречный
«Советская Россия»	—	99	—	45	Ш. А. Абдулсаламов	Д. Э. Экев
Гудермесски район						
«Дружба»	83	—	—	—	В. Джамуев	А. А. Темирсултанов
Ножай-Юрта район						
А. Шерипова цIерагIъяр	—	—	—	0	Д. К. Канзиев	Ю. А. Абдулшаидов
Жданова цIерагIъяр	87	—	—	—	К. А. Абдулкаримов	С. Нагалов
Гагарина цIерагIъяр	—	—	—	0	А. Г. Хаджиматов	И. Э. Хидразов
Калинина цIерагIъяр	—	—	—	4	А. И. Межидов	М. А. Цормаев
Ленина цIерагIъяр	—	—	—	11	Ш. А. Чунчуров	М. Сайдарханов
Советски район						
«Новая жизнь»	77	—	—	—	Я. И. Мусаев	А. Мажидов
Ленина цIерагIъяр	86	94	—	—	А. М. Бапдаев	Х. М. Батаев (хьалха хинна секретарь).
XX партсъезда цIерагIъяр	—	80	—	—	З. М. Мусостов	Э. Я. Узуев
Сунженски район						
«Путь к коммунизму»	—	94	—	—	Д. Г. Качаров	Э. П. Бушуев (хьалха хинна секретарь)
«Восход»	—	—	—	60	С. Д. Ферзаули	З. М. Чикиев
«Заветы Ильича»	5	—	82	—	С. М. Фаргиев	А. Ю. Оздоев
Орджоникидзе цIерагIъяр	29	—	—	88	С. М. Шадиев	Ш. М. Фаргиев
Шелковской район						
«Красный пахарь»	96	—	—	—	А. В. Билетов	П. Т. Голышев
Менжинске цIерагIъяр	82	—	99	—	Н. И. Крылов	Д. Н. Квасин
Ленина цIерагъяр	—	—	—	92	З. И. Горяйнова	Ю. А. Бактемиров
Кирова цIерагIъяр	—	93	99,	—	С. Н. Пивкин	А. Ф. Молочков

«Къона художникаш».

О. Смеркалова фотоэтюд.

ДАГАКХАБАЛАШ: ХЬАЛХАГIА—ЦIИ ТIАККХА—ГАЗ!

КХЕРАМЗЛЕН АВТОМАТИКА ЙОЛЧА ГОРЕЛКАШЦА КИЙЧ А ЯЬ, ГАЗ ЙОАГАЯРГА ЯЬХАЧА ЙIОВХАЛ ЕЧА ПИШКЕХ ПАЙДА ИЙБАРА

1. Пишк лотаялехьа цIагIа фо чукхетийтанза даргдац, пишка уллурен горелкана хьалхашкарен газопровода тIара кранаш дIакъайлахиларах тешам бенна хиланза баргбац, кIур хьалъувзен кIалхара фо чуухен моттигаш хьаелла еза.

2. Пишка чура кIур хьалъувзий хьажалаш, цу гIулакхa пишка наIарах доаллача Iурга дIатIабахьа беза диткъача каьхата оасилг. КIур хьалъувзаш бале каьхатилг пишка наIарах доаллача Iурга дIатIатIаIа е цигга гIолла пишка чу дIачуоза деза. Нагахьа санна каьхатилг Iурга дIатIа ца таIе е чу ца озе газовой пишк лотае БАЛАНЕ А МУКЪА ЛАЦ.

3. КIур хьалъувзаш хиларах тийшача пишка уллуврча газопровода тIара кран хьаелла. ТIаккха каьхата оасилг лота а бийя, пишка наIарах доаллача Iургах дIачу а кховдабийя, запальника дIатIахьо, цул тIехьагIа электромагнитни клапан йисттелив дIатIатоIае, тIаккха запальника дерригача Iургашка газ лотаяла еза.

4. Цхьа минут яьннача гIолла клапана кнопка дIахеца, запальника дерригача Iургашка газ йоагаш хиларах тийше довла. Нагахьа санна кнопка дIахийцача запальника ала бовш хуле, 2—3 минут яьннача гIолла, вешта аьлча, пишка чу вентиляци хинначул тIехьагIа юха а хьаллотае запальника горелка.

5. Горелкана хьалхашкара газовой кран хьаелла, арауха газ горелка дерригача Iургашка запальникагара леталуш хиларах тешам беле довла, горелка чу газа ягар фе регулятор хьовзаярцеи кIур хьалъувзар шиберашцеи нийсде.

6. Пишк йоагача хана газ мишта йоаг хьежа, дIачухьежара дола Iург юкъ-юкъе хьа а деллаш. Лотаяь йоага пишк хьожаш саг воацаш ма йиталаш.

7. Пишк сов йIох ца ялийтар духьен етта пишк кхерам хургболаш ца эттIийтар духьен пишка тIехе 80 градусал совгIа йIох ма ялийталаш.

8. Квартира йIохъяь даьлча горелкана хьалхашкара крани пишка улуврача газопровода тIара крани дIакъовлалаш, вьюшкен пишка кIалхара фо чууха моттиги дIакъовлалаш.

9. Газ араухаш хилча (ийкхача цIи яьлча) пишка уллурча газопровода тIара кран дIа а къайле, чехка аварийни служба хьехалаш укх телефонашца:

город Грозне — 0—4,

Старопромысловски районе — 0—36.

Октябрьски районе — 0—87.

Аварийни машин кхаччалца цIагIа фо чудеттадалийталаш, цу чу лотаяь цIи ма хилийталаш, электроприборех пайда ма ийбелаш.

10. Газовой оборудовани телхача из телефонашка дIахайталаш районни эксплуатационни цехашка, хIаьта районашка — районашта юкъерча газовой боахамашка.

«ЧЕЧИНГГАЗ» ПРОИЗВОДСТВЕННИ УПРАВЛЕНИ.

КЪУЛБЕХЬЕН ВЬЕТНАМА НФО ЦК-а ЗАЯВЛЕНИ

ХАНОЙ, 26 октябрь. (ТАСС). Къулбехьен Вьетнам мукъаяккхара Къаман фронт дуьнен общественноста хьалхашка хаьдда харцъю американски империализмана тIехьа йолха Таиланда, Австрале, Нови Зеландe кхикаш цо Вьетнаме лоаттабеча къовсаме.

Освобождение яхача агентства баь хоам ларде а лувцаш ВИА яхача агентствас хьаеннача. Къулбехьен Вьетнам мукъаяккхара Къаман фронта кхыча паччахьалкхенашцарча бувзамий ЦК комиссе заявлене тIа йоах, Таиланда Iаьдало Къулбехьен Вьетнаме яхийтай «Королевская кобра» яха полк, хIаьта кхы а 10 эзар совгIа салте вахийта а гIерт дивизи вIашагIтохара.

Австралийски новозеландски премьераша 17 октябре аьннад Къулбехьен Вьетнаме дола австралийски новозеландски эскараш дикка дукхагIа хилийта лерхI оаха.

Вьетнама духьал тIом латтача хана 250 эзар американски цар сателлитийн салте юстара ваьккхав. Американски агрессораша Къулбехьен Вьетнаме дукхагIа эскар ме дохийт доккхагIа зе хул царна, дукхагIа хIалак хул уж.

Заявлене тIа Таиланад, Австрале, Нови Зеланде хьалкъаш тIахьех шоай правительствашта духьалара къовсам лакхбара а американски агрессорашта новкъостал деш боабайта цу мехкий эскарий салтий царга дIа ца ахийтара а.

ДУКХАГIА ХУРГЬЯ САЛОIА МОТТИГАШ

Къахьегамхой салоIам дика вIаштIехьбаккхар — хьалхара декхар да профсоюзни органий, къаьстта хIанз, салоIа ши ди а долаш балха кIирага даьнначул тIехьагIа.

Из гIулакх дика кхетадеш вай республикерча профсоюзни организацеша боахама организацешца цхьана къахьегамхой унахцIено лораяра боккха болх баьб укх шера. Иштта 20 эзар совгIа болча болхлоша, гIулакхерча наха, колхозхоша дарба даьд санаторешка, пансионаташка, салоIача цIеношка хиннаб. Царех социальни страховане бюджета средстваех, льготни путевкаех салоIаш хиннав 14 эзар саг. 1500 саго дакъа лаьцар Союзе гIолла йолча туристски походашка, 9 эзар саго вай республике гIолла.

Къахьегамхой салоIам вIаштIехьбаккхара боккха болх бир туризма совето. Цар белгалъяьхай вай республике а Грозне а гIолла самодеятельни туристашта лаьрхIа маршруташ. Нохч-ГIалгIайчера ГуржегIа ерригсоюзни маршрут хьайийллай укх шера. Вай республикера верригa 80 эзар саг хиннав лоацача ханарча походашка, экскурсешка дакъа лоацаш. Советски Союза городашка яхийта хилар Грознера кхоъ туристий поезд. Городашка Нальчике, Тбилисе, Баку, Баксански чIоже, иштта кхыча городашка баха хилар туристаш. Iан каникулаш йолча хана 600 дешархо а ийца поезд гIоргья Москве.

Города арахьа «Лоаман хьаст», «ДоттагIал», «Лоаман фо» яхача пионерий лагерий база тIа Кезеной-Ам яхача Iама йисте болх беш я турбазаш. Шин кIирагIа а шин дийнахьа а цхьэтарра эзар саго салаIа йиш я укхаза.

Республике хIаране чу 100 моттиг йолаш болх беш я шиъ санатори-профилактореш, цига, шера бархI бетта дарба деш хул гIишлошъераш, мехкдаьттахой, коммунально-бытови предприятешкара къахьегамхой. Туристий путевкаех доазол дехьа ваха хилар 300 саг.

КIезига къахьийгадац къахьегамхой унахцIено лораяра ший лоIамерча спортивни обществаша а. Укх шера дIайихьай 200 гаргга тайптайпара массови мероприятеш: спартакиадаш, спортивни яхьаш. Царна юкъе дакъа лоацаш хилар 156 эзар совгIа саг.

ДIахо йодача хана а къахьегамхой салоIама база шеръяра Грозне 265 сага лаьрхIа турбаза хьалъяра балхаш дIадоладаьд, хIаьта иштта Беной яхача юрта 200 сага лаьрхIа турбаза а ергья. ХьатIадоагIача 1968 шера облсовпрофа хьалде доладергда Черноречески водохранилища йисте 850 сага лаьрхIа салоIа цIа, Серноводск-Кавказски курорте 500 сага лаьрхIа керда корпус. Укх шера ноябрь бетта Чишки яхача юрта хьаелларгья 200 моттиг йола салаIара база.

Профсоюзни организацеша боахамий организацешца цхьана партийни органаша кулгал а деш дIахо йодача хана а йоккха терко ергья партеи правительстван решенеш кхоачаш а еш къахьегамхой хьал-торо тоаяра.

Л. ОСТРОВСКАЯ,
облсовпрофа социальни страховане отдела заведующи.

ХАОТТАМ

Тахан республике гIоллен Грознен йоачан а йоацаш, хувцалуш морхаш хургья, ах бийса яьнначул тIехьагIен Iуйрийнарча сахьаташкен цхьайолча моттигашка дохк хургда, малхбоалехьара лаьгIо мух хьекхаргба, температура республике гIолла бийсанна 3—8 градуси дийнахьа 13—18 градуси, хIаьта Грозне бийсанна 6—8 градуси дийнахьа 15—17 градуси йIовхал а йолаш хургья.

29-чен 30-чен октябре а цунах тарра ха латтаргья.

МЕТЕОСТАНЦИ.

РЕДАКТОР М. К. ЛЬЯНОВ.

ЛадувгIа, хьажа

РАДИО

28 октябрь, 1967 шу, шоатта

6.20— Нохч-ГIалгIайчен лаьтталеладерхо (нохчий меттала). 6.50 — Хоамаш. 7.10— «Грозненский рабочийи» «Комсомольское племяи» газетий обзор 8.15 — «Сердало» газета обзор. 8.25 — Дикача нахах. 8.35— ДоттагIал яха дешархошта йола передача. 16.00 — «Ираз дахьош беца Октябрь» яха радиокомпозици (гIалгIай меттала). 16.30— Къонал 17.00 — «Зори Кавказа» яха радиожурнал. 17.30 — Концерт.

29 октябрь, 1967 шу, кIиранди

7.20 — Хоамаш. 7.10 — Нохч-ГIалгIай иллеши ашараши. 7.50 — «Грозненски рабочий» газета обзор. 8.15 — «Ленинан некъ» газета обзор 15.00 — Литературни передача. «Къаьнарча артиллериста дувцар» (нохчий меттала). 15.20—«Са комсомол» яха концерт-вали. 16.30—«Литературни Нохч.ГIалгIайче» яха радиовыпуск. 17.00—Къонал (гIалгIай меттала). 17.30— «РадиоладувгIархой декар кхоачашду оаха» яха концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИ

28 октябрь, 1967 шу шоатта

16.00 — Бераштa дола фильм. 16.10—Дунен мехкашта юкъе латтача хьалах дола къамаьл. 16.25 — Цар вахар — турпалаш. «Хоадам беш бола гIа» яха художественни фильм (хьалхара сери). 17.40 — «Киноартист из байракх я» (центральни телевидени). 20.30 — Телевизионни кердадараш (Центральни телевидени). 20.50 — Литературни передача. Колосове дIаоала Маяковске произведенеш. 21.30 — Фу хов шоана Канадах? 22.00 — Интервидени. Советски спорта 50 шу (Центральни телевидени). 20.40 — Интервидени. Электроинструментий ансамбла концерт. Кулгалду Мищерифа.

29 октябрь, 1967 шу, кIиранди

13.00 — Бераштa. Школьникий колейдоскопи английский мотт кердабаккхари. 13.40 — Кинонийкъбара клуб. 14.35 — Цар вахар-турпалал. «Хоадам беш бола гIа» яха художественни фильм (шоллагIа сери). 16.00 — «Венна висача дикагIа дая» яха Лермонтова цIерагIча театра спектакль. 18.00 — Хьакхеллача деица даькъала хийла хьо, комсомол! 19.00 — Эфире— «Къонал» (центральни телевидени). 20.30— Телевизионни кердадараш (центральни телевидени). 21.00—П. Маляревский. «ДогIа делхале хьалха» телевизионни спектакла премьера.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный Ленина улица, 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. 3-39-11; бехктокхама секретара—3-34-38; партийни вахареи, культуран промышленностен отделий—3-42-30; юрта боахамен письмойн отделий—3-42-28.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни, культуры, промышленности — 3-42-30; отделов сельского хозяйства и писем — 3-42-28

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революце проспект 7/84

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

СФ05358. Заказ № 5097.